

Kurier Łódzki

Numer pojedynczy gr. 20.

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 33-28 i 223, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.
Zakład otwarty od godz. 9 do 1 po poł. bez przerwy. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 po południu.
Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

9-go października r. b. wybory do Rady Miejskiej w Łodzi.

Prezes Sądu Okręgowego wyznaczy komisarza wyborczego.

Obecna Rada Miejska sprawować będzie czynności do ostatniej chwili.

Wczoraj wieczorem rozeszły się po mieście wiadomości o rozwiązaniu Rady Miejskiej m. Łodzi, które podają, że w dniu 18 b. m. o godz. 3 po południu wicewojewoda łódzki, dr. Stanisław Lewicki podpisał w zastępstwie bawiącego na urlopie p. wojewody Jaszczołta, dekret, mocą którego Rada Miejska w Łodzi rozwiązuje się z wyznaczeniem nowych wyborów na dzień 9 października b. r.

Dekret przesłany został natychmiast po podpisaniu go przez p. wice-województwo — Magistratowi m. Łodzi. Jako powód rozwiązania podany jest upływ kadencji Rady Miejskiej w Łodzi.

Rozwiązanie Rady Miejskiej w Łodzi i rozpisanie nowych wyborów przez urząd wojewódzki nastąpiło na skutek rozporządzenia, opartego na interpretacji dekretu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z maja b. r. o przedłużeniu kadencji rad miejskich, w którym to rozporządzeniu ministerstwo ustaliło, że przedłużenie kadencji nie odnosi się absolutnie do ciał samorządowych, wybranych po roku 1923.

Z uwagi na to, że kadencja łódzkiej Rady Miejskiej już upłynęła, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło urzędowi wojewódzkiemu rozwiązać ją i roz�isać nowe wybory.

W związku z tem, Urząd Wojewódzki w Łodzi zwrócił się w dniu dzisiejszym do prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi p. Bełżyńskiego z prośbą o wyznaczenie komisarza wyborczego w Łodzi, któryby dokonał podziału miasta na okręgi.

Okres wyborczy rozpoczyna się 36 dni przed wyborami. Wybory odbyć się muszą według regulaminu, najdalej za 6 tygodni po rozwiązaniu Rady Miejskiej.

Kalendarz wyborczy zgłoszony zostanie

niebawem przez mianowanego przez prezesa Sądu Okręgowego komisarza wyborczego.

Wiadomość o rozwiązaniu Rady Miejskiej nie była dla Łodzi niespodzianką. Kadencja Rady Miejskiej już się skończyła i należało się od 6-ciu miesięcy spodziewać ogłoszenia dekretu.

Godzi się zaznaczyć, że dekret o nowych wyborach jest konsekwencją, jak wyżej zaznaczono zakończenia się kadencji obecnej Rady Miejskiej i nie może być identyfikowany z dekretami o rozwiązaniu rad miejskich, którym stawiano zarzuty nieudolności.

Łódzka Rada Miejska, mimo dekretu o

U progu wieczności...

Sacco i Vanzetti skazani na śmierć.

Wyrok wykonany zostanie w dniu 22 b. m.

Agencja Wschodnia.

Boston, 19 sierpnia.

Najwyższy trybunał w Bostonie odrzucił rekurs obrońców Sacco i Vanzettiego, oraz zatwierdził wyrok, skazujący obydwóch na karę śmierci. Wyrok wykonany ma być dnia 22 b. m. w nocy.

Obaj skazani przygotowują się na śmierć. Sacco pożegnał się dzisiaj ze swoim czternastoletnim synem. W dniu jutrzejszym odwiedzić go ma jego siostra.

Wyrok wykonany będzie z całą pewnością. Jest jeszcze jedyna możliwość odroczenia wyroku, a mianowicie — rekurs najwyższego trybunału w Waszyngtonie, co jest jednakże mało prawdopodobne.

W Nowym Jorku, w związku z orzeczeniem najwyższego trybunału w Bostonie, zapowiedziane zostały na dzień jutrzejszy demonstracje uliczne.

PROJEKT PRZEKAZANIA SPRAWY SĄDOWI WYŻSZEMU.

Boston, 19 sierpnia.

Skarga obrony Sacco i Vanzettiego zwraca się przeciwko odmowie ze strony sędziego Sandersena dopuszczenia skargi kasacyjnej od decyzji sędziego Thayera, odrzucającej żądania rewizji procesu, odwołania wyroku względnie odroczenia egzekucji. Skarga obrony opierała się głównie na twierdzeniu, że sędzia Thayer, kierując się głównie uprzedzeniem. Wobec odalenia przez sąd najwyższy stanu skargi odwoławczej, złożona ma być natychmiast przez obronę sądowi najwyższemu St. Zjednoczonych prośba o przekazanie sprawy wyższemu sądowi.

PRZYGOTOWANIA DO WYSTĄPIENIA.

Bazylea, 19 sierpnia.

Wielka rada odrzuciła wnioski socjal-demokratów i komunistów, wzywające ją do zajęcia stanowiska w sprawie Sacco i

nowych wyborach, sprawować czynności swe będzie do ostatniej chwili. Wczorajszy alarm o rozwiązaniu Rady Miejskiej wypływał ze zwykłego niezrozumienia istoty rzeczy.

ROZWIĄZANIE RADY MIEJSKIEJ W KALISZU.

Jak się dowiadujemy Urząd Wojewódzki rozwiązał dzisiaj również Radę Miejską Kalisza, wyznaczając oficjalnie termin nowych wyborów na dzień 9 października.

Dekret przesłany został pocztą do Kalisza.

— 30 —

Vanzettiego. Rada uznała, że jest to sprawa prywatna, która nie obchodzi wcale władz. Następnie rada postanowiła, że urzędnicy publiczni, którzy porzucili pracę, celem wzięcia udziału w zgromadzeniu demonstracyjnym, mają być ukarani.

W OBAWIE PRZED USTĘPSTWAMI.

Waszyngton, 29 sierpnia.

Pewna Amerykanka zwróciła się do senatora Boraha, przewodniczącego komisji spraw zagranicznych senatu, aby interwenjował w sprawie Sacco i Vanzettiego ze względu na konsekwencje, jakie wykonanie nad nimi egzekucji pociągnęłoby w dziedzinie stosunków międzynarodowych. W odpowiedzi na powyższy apel senator Borah oświadczył, że podstawą interwencji w sprawie Sacco i Vanzettiego mogłoby być jedynie przekonanie o ich niewinności, albo też o niesprawiedliwości wyroku. Natomiast kierowanie się względem na stosunki zagraniczne sprzeciwiałoby się poczuciu godności narodu amerykańskiego.

Podkop polityczny przeciw Francji.

Attaché wojskowy Sowietów w Paryżu

organizatorem powstania w Maroku.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 19 sierpnia.

„Le Matin” ogłasza korespondencję, w mienioną pomiędzy attaché wojskowym Sowietów w Paryżu Wołkowem, ambasadorem sowieckim w Berlinie Krestinśkim i Gallaherem w Londynie. Korespondencja ta świadczy o współpracy rządu moskiewskiego z kierownikami 3-ej Międzynarodówki, współpracy, mającej na celu dezorganizowanie życia w kolonjach francuskich i wywołanie powstania szczepów marokańskich. 4-go stycznia 1927 r. Komintern pariski polecił Gallaherowi wysłać Riffenom na koniec stycznia broń i amunicję, mianowicie 2500 karabinów i 1500 sztrzelb. Gallaher odpowiedział w dniu 8 stycznia, iż w sprawie dostawy tego materiału koniecznym jest zwrócić się do firmy Dundee, a w sprawie transportu drogą morską — do pewnego niemieckiego towarzystwa okrętowego w Anglii. W trzy dni później Komintern moskiewski postanowił utrzymać i poprze komitet pomocy Riffenom, by działania nieprzyjacielskie mogły być podjęte z wiosną. 16-go stycznia r. b. ambasa-

der Krestinśkij pisał do Wołkova, iż niezbędnym jest wyszukać dla komitetu pomocy Riffenom fachowych oficerów niemieckich. Dodał przytem, iż major Jurgens otrzymał z niemieckiego sztabu generalnego ważne informacje o Maroku. 21-go stycznia, a następnie 29-go stycznia Gallaher pisze do Wołkova, że otrzymał w styczniu z „Arcosa” 10 tysięcy pesetów i amunicję. Karabiny maszynowe i rewolwery, używane w armii brytyjskiej, zostały już naładowane na okręt. W dniu 31 sty-

cznia Kamieniew wystosował z Moskwy do Kominternu hiszpańskiego w Paryżu długie pismo, wyluszczaające plan operacji w Maroku i przewidujące obalenie obecnego ustroju w Hiszpanji. 18-go marca r. b. Wołkow w liście do przedstawiciela wojskowego Sowietów w Maroku Arkassowa komunikuje mu o specjalnym rozkazie komitetu rewolucyjnego wzmocnienia działalności powstańczych szczepów w celu osiągnięcia namacalnych wyników, któreby pomogły wykonaniu planu.

Jednorazowy zasiłek dla funkcjonariuszów państw.

Prawo do zasiłku mają również nauczyciele.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 19 sierpnia.

Wobec mylnych informacji, podanych przez niektóre dzienniki, Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że brzmienie uchwalonego przez Radę Ministrów w dniu 8 sierpnia 1927 r. projektu rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonariuszów państwowych nie po-

zbawia bynajmniej prawa do tego zasiłku funkcjonariuszów państwowych, korzystających z mieszkań służbowych. Dotyczy to również, wbrew pogłoskom, nauczycieli szkół powszechnych, jako objętych art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 roku o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojskowych (Dz. U. Rozplitej Polskiej Nr. 116 poz. 924 z 1923 r.).

Viceadmiral Burrage, komendant amerykańskiego pancernika „Detroit”, znajdującego się obecnie w porcie hamburskim — przybył do Berlina.

W nieprzeniknionej zagadce tajemniczego zniknięcia generała Zagórskiego.

Warszawa, 19 sierpnia.

Wczorajsze „A. B. C.” donosi:

12 dni na znalezienie zaginionego obywatela państwa — to zdawałoby się dla powołanych władz duży szmat czasu, w którym zdolności śledcze aparatu wywiadowczego powinny się objawić w całej pełni!

12 dni na znalezienie generała wojsk polskich zwolnionego z więzienia po 1 i półrocznym w nim pobycie, znajdującego się pod opieką wojskowych władz prokuratorskich, przywiezionego pod eskortą do Warszawy — to chyba aż nadto wielki szmat czasu!

A tymczasem co?

Jedno z dzisiejszych pism porannych ogłosiło rozmowę z prowadzącym dochodzenie w sprawie gen. Zagórskiego pułk. Piątkowskim. I wiecie czytelnicy, co po-

wiedział p. pułkownik? Najlepiej postuchajcie:

— Władze wojskowe w pierwszym rzędzie zainteresowane są w jak najszybszym wyświeśleniu sprawy gen. Zagórskiego, a co głównie w ujęciu zbiega.

Do tej pory jednak o losach gen. Zagórskiego nie nam niestety, nie wiadomo, pomimo, iż wszystkie granice zostały mocno obstawione przez żandarmerję.

Żandarmerja prowadzi śledztwo nadal. Pomimo, iż stanęło ono na martwym punkcie, nie zaniechaliśmy i nie zamierzamy zaniechać tej sprawy.

A więc — po 12 dniach badań i poszukiwań — „Śledztwo stanęło na martwym punkcie”.

W tym stanie rzeczy nie pozostaje nic innego, jak... czekać i spodziewać się. Ale jak długo?

Rozprawa przeciw gen. Żymierskiemu przestaje budzić zainteresowanie.

Wczoraj nikogo nie ściągnęła do sali obrad.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Warszawa, 19 sierpnia.

O godz. 10 rozpoczął się 35-ty dzień rozprawy sądowej przeciw gen. Żymierskiemu.

Przewodniczący odczytuje w dalszym ciągu szereg dokumentów, załączonych do sprawy.

Odczytywane są protokoły komisji przetargowych i korpusu kontrolerów w sprawie cen na maski i gaśnice. Dość często powtarzają się listy i oferty firmy dr. Ludwik Zieliński, która np. departamentowi inżynierji i saperów zachwała natarczywie swoje wyroby, powołując się na referencje departamentu przemysłu wojennego, którego szefem był gen. Żymierski.

Łącznie z tem ciągle w listach wpły-

wa sprawa rozmaitych zaliczek, awansów itd.

Wśród ofert znajdują się zaofiarowania szeregu firm, które były mniej szczęśliwe, nie miały bowiem widoków powodzenia, nie ciesząc się poparciem gen. Żymierskiego.

Posiedzenie dzisiejsze przechodzi w nastroju ogólnego wyczerpania i zmęczenia. Zwłaszcza na twarzy gen. Żymierskiego znać znużenie i apatię.

Na sali pustka.

Mowy prokuratora, obrońców i oskarżonych rozpoczyna się prawdopodobnie w początkach przyszłego tygodnia; w końcu tygodnia oczekiwać należy wyroku.

—:—

Kontury w mgławicach litewskiej polityki.

Prezydent Smetona kandydatem na króla.

Polska Agencja Telegraficzna.

N. York, 19 sierpnia.

W obszernej depeszy z Berlina „Times” donosi, że na Litwie, według obiegających pogłosek, wzrasta tendencja obwołania Smetony królem. Smetona ma być temu przeciwny. Stanowisko Waldemara jest nieokreślone, nie ma ono jednak zbyt wielkiego znaczenia wobec jego wielkiej niepopularności.

Według opinji dyplomatów, Waldemaras nie byłby zdolny zapobiec zmianie uстроju państwa.

TESKNOTA ZA WILNEM.

Berlin, 19 sierpnia.

Waldemaras udzielił przedstawicielowi niemieckiej korespondencji zagranicznej wywiadu, w którym na pytanie, ile jest prawdy w pogłoskach o zbliżającym się porozumieniu między Litwą a Polską, poja-

wiających się w ostatnim czasie — oświadczył: „jeżeli chodzi o samą sprawę porozumienia, to każdy kraj, który pragnie prowadzić politykę pokojową musi chcieć tego porozumienia. Powstaje jednak kwestja, na jakich warunkach można porozumienie osiągnąć. Litwa ustaliła linię wytyczną w swem oświadczeniu rządowem. Zasadą jest sprawa Wilna. To zagadnienie tak ważne, że nie może być w żaden sposób rozwiązane w drodze bezpośrednich rokowań. Klucz do rozwiązania tej sprawy ma w swym ręku Warszawa. Gdyby Wilno znajdowało się w rękach litewskich, wówczas problem ten wyglądałby zupełnie inaczej. W obecnej sytuacji bez uczynienia sprawy Wilna przedmiotem rozmów nie można doprowadzić do porozumienia polsko-litewskiego.

Na drodze do zupełnego uzdrowienia.

Korzystny bilans handlowy Francji.

Tel. własny „Kur. Łódzkiego”.

Paryż, 19 sierpnia.

„Matin” z dnia 17 b. m. z dużą dozą triumfu obwieszcza, iż handlowy bilans Francji w roku bież. stał się korzystnym. W roku 1926 bilans ten wykazywał z

górą 2 miliardy fr. deficytu, a w ciągu 7 miesięcy r. b. wykazał przewyżkę eksportu nad importem w sumie 300 milionów franków.

Francja szybko kroczy po drodze do zupełnego uzdrowienia.

Gimnazjum Humanistyczne im. Ks. Ign. Skorupki

(T-wa „OSWIATA”) w Łodzi ul. ks. Skorupki 13, tel. 2-98

Egzaminy wstępne do wszystkich klas (prócz VIII-ej) rozpoczyna się dnia 30 sierpnia r. b. o godz. 9-ej rano.

Zapisy do klas A (dla nieumiejących czytać), B C i wyższych przyjmuje kancelarja szkolna codziennie prócz niedziel, od godz. 10-ej do 2-ej po poł.

Początek lekcji dnia 1 września o godz. 9 rano. Dawni uczniowie obowiązani są do ponowienia zapisu. Dyrektor: Wacław Davison.

Pamiętajcie o inwalidach wojennych.

Po podpisaniu traktatu francusko-niemieckiego.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 19 sierpnia.

„Vossische Zeitung” donosi z Paryża, że traktat handlowy francusko-niemiecki został dzisiaj ostatecznie podpisany przez Brianda i ambasadora von Hoescha.

Wbrew doniesieniom biura Wolffa, „Vossische Zeitung” zapowiada ogłoszenie tekstu traktatu już na jutro.

PODZIĘKOWANIE.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Paryż, 19 sierpnia.

Poincare przyjął dzisiaj ambasadora niemieckiego, von Hoescha. Rozmowa trwała 1 i pół godziny i była bardzo serdeczna.

Ambasador dziękował gorąco za zainteresowanie, okazane mu podczas choroby przez prezesa ministrów, oraz za przychylne pośrednictwo Poincarego podczas francusko-niemieckich rokowań handlowych.

Po za tem rozmowa tyczyła się redukcji załogi francuskiej w Nadrenji.

OGRANICZENIE ZAŁOGI W NADRENJI (Agencja Wschodnia).

Berlin, 19 sierpnia.

Reuter dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła, że koła ministerjalne Francji wystosowały do Londynu wniosek o ograniczenie załogi okupacyjnej w Nadrenji o 10 tysięcy ludzi, w czem o 5 tysięcy żołnierzy francuskich oraz 5 tys. angielskich i belgijskich. Gdyby redukcja taka nastąpiła, wówczas ilość wojsk okupujących Nadrenję wyniosłaby 50 tysięcy żołnierzy francuskich oraz 10 tysięcy angielskich i belgijskich.

Rząd angielski zajął się rozpatrzeniem propozycji francuskiej.

Na widowni politycznej.

MARSZ. PIŁSUDSKI W DRUSKIENIKACH.

Wszystkie sprawy bieżące, związane z szefostwem rządu, p. marszałek Piłsudski załatwia w Druskienikach. W tym celu co czwartek będzie odwiedzał p. marszałka wiceminister Knoll, przewidywane są również podróże do Druskienik wicepremiera Bartla.

WICEPREMIER WYJECHAŁ DO GDYNI.

Wczoraj o godz. 23.45 wyjechał do Gdyni wiceprezes rady ministrów prof. dr. Bartel oraz minister przemysłu i handlu Kwiatkowski, celem obejrzenia stanu robót w porcie gdańskim. Pp. ministrom towarzyszą: naczelnik departamentu morskiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, Łęgowski oraz sekretarz wicepremiera por. Zaćwiłchowski.

P. POROWSKI W SKIERNIEWICACH.

Naczelnik wydziału finansowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Porowski, delegowany został do Skierniewic.

USTAWA O UPOSAŻENIACH URZĘDNICZYCH.

W piątek w Ministerstwie Skarbu odbyła się konferencja dotycząca sprawy nowelizacji ustawy o uposażeniach urzędniczych. Stowarzyszenia urzędnicze nie były na konferencji reprezentowane.

ZMIANY NA STANOWISKACH WOJEWÓDÓW.

Na posiedzeniu rady ministrów, które odbędzie się w przyszłym tygodniu, mają być załatwione zmiany na stanowiskach wojewodów. Zmiany dotyczą woj. krakowskiego i warszawskiego oraz nominacji woj. kieleckiego.

ZNALEZIONE AKTA.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że akta w sprawie gwarancji Banku Zjednoczonych Kooperatyw wobec „Protęty” odnalazły się.

GIELDA WARSZAWSKA.

(Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”).

Warszawa, 19 sierpnia.

Na giełdzie warszawskiej dolary kształtowały się po kursie 8,91 i trzy-czwarte w placeniu i w żądaniu. Ruble 4,70. Bank Polski 139,50, Starachowice 61 i pół. Ruda 58,75. Węgiel 93, Lilpop 29,25. W papierach państwowych panuje silna tendencja na dolarówki, które z 59 i pół poszły wzwyż na 60.

ZWYCIĘSTWO KOBIEC.

Polska Agencja Telegraficzna.

Kraków, 19 sierpnia.

Jak donosi „Chłopski Sztandar” w gminie Gwoździłki pow. Czorków, kobiety wystawiły własną listę do rady gminnej i zdobyły wszystkie mandaty.

Dziś wesołe życie mam — Bo mi RADION pierze sam.

Panna Kasia Mądralska używa zycia. Nie męczy się praniem, bo Radion wykonywa za nią całą pracę.

RADION sam pierze!

„Rozpuścić Radion w zimnej wodzie, namoczoną przedtem bieliznę włożyć do rozczygu i gotować 20 minut, potem płukać starannie.

Bielizna staje się czysta i śnieżnobiała.

Tarcie i szorstkowanie jest zbędnym trudem — niszczy bieliznę i ręce, a tak łatwo można tego uniknąć!

Idealny środek samopiorący

RADION pszcządza bieliznę.

Złote uśmiechy fortuny.

TABELA WYGRANYCH XV LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

V-ta klasa.

Dziewiąty dzień ciągnięcia.

Zł. 5.000 Nr.: 85700, 104082.

Zł. 3.000 Nr.: 15470, 41037.

Zł. 2.000 Nr.: 63441, 78285, 91569.

Zł. 1.000 Nr.: 6292, 7390, 10645, 18979,

21447, 26372, 39662, 44648, 45331, 50861,

59203, 60140, 73729, 95869, 98481, 103274.

Zł. 600 Nr.: 11984, 13302, 13393, 16823,

25748, 27904, 36376, 41625, 42290, 43412,

48748, 48927, 57979, 68800, 68859, 83867,

85064, 90480, 92483, 95214, 100832.

Zł. 500 Nr.: 2776, 23266, 27356, 27907,

36883, 37534, 38023, 39076, 46034, 48853,

69642, 69714, 72645, 72659, 81003, 82848,

85273, 91795, 96446, 97316.

Zł. 400 Nr.: 1054, 2697, 3788, 8071,

8116, 8646, 9076, 9379, 14438, 17855, 21027,

21832, 23386, 29431, 33993, 38375, 38881,

39592, 40018, 42883, 43560, 44320, 45349,

45562, 45651, 45674, 47220, 47458, 48156,

48523, 48714, 49038, 55751, 56233, 56262,

56867, 57518, 58793, 63326, 63636, 64511,

65624, 66926, 67088, 67377, 72322, 72595,

74859, 75353, 75401, 75529, 75592, 77920,

81524, 81753, 81787, 84633, 85252, 85629,

85776, 88488, 92260, 93241, 98839, 99667,

103756.

Zł. 300 Nr.: 64, 401, 1157, 3768, 3989,

4200, 5383, 6501, 6842, 6993, 8147, 8205,

9171, 11129, 11771, 13141, 13311, 13423,

13538, 14214, 14339, 14446, 15043, 15835,

19063, 20058, 20283, 21297, 22133, 22240,

22333, 24207, 25058, 25183, 25294, 25412,

25417, 25509, 25863, 26197, 26529, 26989,

27938, 28032, 29431, 29688, 31513, 31979,

33599, 34933, 35648, 38206, 38253, 38746,

38811, 39224, 39767, 40209, 40232, 41317,

41682, 41973, 42395, 42755, 44568, 44721,

45211, 47510, 48029, 48477, 50041, 51153,

51286, 51987, 54775, 55519, 55957, 57437,

58297, 59223, 60251, 60512, 61073, 61914,

62735, 65476, 65727, 65873, 66467, 70249,

74887, 75502, 75825, 75903, 76191, 78440,

81993, 83943, 85205, 86941, 87703, 87934,

87936, 87985, 89211, 89405, 90230, 92490,

92863, 92930, 93224, 93651, 95131, 95610,

97060, 97315, 98804, 101040, 101933, 102031,

102610, 102682, 103447.

Zjazd łotewsko-litewski — a stosunek do Polski.

Łódź, 19 sierpnia.

Ruchliwość Łotwy w kierunku utworzenia trójkątowego: Łotwa—Estonia—Litwa z zachowaniem przodującej roli dla Łotwy napotykała dotychczas na zdecydowaną oziębłość Litwy.

Brak fundamentu gospodarczego nie sprzyjał oczywiście i zbliżeniu politycznemu temu więcej, że Berlin i Moskwa stale zabiegały o to, aby do jednolitego frontu państw bałtyckich nie dopuścić.

I dziś, kiedy Łotwa kuszona jest przez zamówienia sowieckie, Litwa jest przedmiotem gorączkowych zabiegów ze strony Niemiec. Przywileje dla wyrobów przemysłowych, których nie mogła Łotwa uzyskać w Kownie, mają być podobno przyznane Niemcom w projektowanym traktacie handlowym niemiecko-litewskim. Tak przynajmniej zapewnia prasa niemiecka. Rzecz prosta, że związanie się gospodarcze Litwy z Niemcami pociągnęłoby za sobą i konsekwencje polityczne. Trójkąt Łotwa—Estonia—Litwa poszłaby wówczas ad acta. Łotwa, która przy realizacji tego trójkątowego związku chciała się wybić na kierownicze stanowisko nad Bałtykiem, miałaby do zawdzięczenia Litwie nową porażkę.

Niezależnie jednak od tych ewentualności i teraz ambicje ministra Cielensa, napotyka na zapory z powodu stanowiska Litwy wobec Polski. Beznadziejny opór Litwy przeciwko porozumieniu z Polską, a nie co innego właśnie — staje na drodze realizacji związku, o który, według zapewnień oficjalnych polityków łotewskich, tak troszczy się Łotwa. Dla każdego jest oczywiście zrozumiałe, iż Łotwa nie może się angażować w popieranie uroszczeń litewskich, ale ubolewanie, jakie wyraża polityk łotewski z powodu niemożności zbliżenia się politycznego między Litwą a Łotwą, winno być skierowane nie pod adresem Polski.

W tych warunkach projektowane rozmowy kowieńskie, których grunt i gospodarczy i polityczny jeszcze jest tak mało przygotowany do wzniesienia trwałych budowl, będą miały raczej charakter marnego demonstracyjnego aniżeli spotkania polityków, którzy zeszli się, aby sfinalizować formalnie to, co rzeczywisty układ stosunków nasuwa jako sprawę dojrzałą.

Spotkanie kowieńskie potrzebne jest ministrowi Cielensowi szczególnie w obecnej chwili, kiedy ochłodził stosunki z Estonią z powodu traktatu gospodarczego z Sowietami, kiedy w samej Łotwie podniosły się tak silne i krytyczne głosy przeciwko temu traktatowi, ocenianemu w kołach handlowych i przemysłowych łotewskich jako niebezpieczna furtka dla wpływów politycznych Sowietów. Nie ulega wątpliwości, że wobec tego min. Cielens będzie usiłował skłonić prof. Waldemarasa do wznowienia rokowań o traktat handlowy, aby na sesji nadzwyczajnej sejmiku łotewskiego wystąpić z oświadczeniem, że aktywizm łotewskiej polityki zagranicznej ujawnia się nie tylko w stosunku do Sowietów. Z tych samych względów byłby zresztą wielce pożądany dla obecnego rządu łotewskiego i traktat handlowy z Polską.

Czy wyjazd do Kowny ziszczy zamierzenia min. Cielensa, zależy będzie od tego, jakich rekompensat politycznych zażąda prof. Waldemarasa, dotychczasowy bowiem stosunek Litwy do propozycji gospodarczych Łotwy wskazuje, że Litwa do traktatowego uregulowania swoich stosunków handlowych z Łotwą nie przywiązuje większego znaczenia, a jeśli podejmiemy na ten temat rozmowy, to głównie dla celów demonstracji politycznej. I p. Cielens i prof. Waldemarasa potrzebują chwilowo pozorów zbliżenia pierwszy ze względu na nieprzyjemny rezonans, jaki

wywołała jego polityka filosowiecka, drugi ze względu na odosobnienie Litwy w jej „stanie wojny” z Polską.

W każdym razie — niezależnie od zapewnień oficjalnych, jakie niewątpliwie nastąpią — trudno widzieć w spotkaniu

pp. Cielensa i Waldemarasa dalszy etap projektowanego związku Łotwy, Estonii i Litwy.

ŚWITY POLITYCZNE.

DYKTATOR MÓWI...

Sensacyjny wywiad z dyktatorem Portugalji.

Symbol mocy. — Po ostatnim puczu. — Siedemnaście rewolucyj. — Bezprogramowa polityka Costy. O dyktaturze wojskowej. — Jak długo mogą trwać rządy wojskowe. — Walka z korupcją i parlamentaryzmem. — Dyktator o wpływach Musoliniego. — Wojna z prasą. — O zmianę konstytucji. — Wola narodu. — Kwestja królewska. — Kwiecieryny wzrok w stronę Niemiec. — Niewiadome jutro. — Wiara dyktatora.

(Od własn. koresp. „Kurjera Łódzkiego”)

Wobec ostatniej nieudanej rewolucji w Portugalji, ciekawym będzie usłyszeć, co mówi o obecnej sytuacji i o ostatnich przewrotach, dyktator generał Carmona. Korespondent wiedeński N. F. Presse, uzyskał wywiad i w ten sposób opisuje swe wrażenia:

— W parlamentcie znajduje się obecnie siedziba dyktatora. Ma to również pewne symboliczne znaczenie — oto świadczyć ma, że cała władza spoczywa w ręku jednego człowieka.

Generał Carmona, ma jowialny wyraz twarzy, w oczach jakoby sentyment, a ktoś kto spodziewałby się uirzeć groźnego, świadomego swej władzy człowieka, doznałby niemałego rozczarowania.

— O ile mi wiadomo — rozpoczyna rozmowę dziennikarz — stał pan zawsze zdala od wszelkiej polityki. Co skłoniło pana do zasadniczej zmiany i rzucenia się w odmęt polityki?

— Ma pan zupełną słusność — odpowiada dyktator. W istocie nie miałem nigdy najmniejszych politycznych ambicji, wszelka polityka była mi obca. Od najmłodszej młodości byłem żołnierzem i nigdy nie przypuszczałem nawet, że po za rangą oficerską piastować będę jakiegokolwiek stanowisko polityczne. Ale jako dobry oficer nie mogłem patrzeć na ciągłe wzburzenie, jakie rosło w Portugalji z dniem każdym z powodu zbrodniczych rządów Antoniego de Silvy.

Skandal niebywały w banku Angolda, oszukańcza afery tytoniowa, która skarb państwa na ogromne naraziła straty i podzieliła autorytet władz, ciągłe korupcje i złodziejstwa, wytwarzały w kraju ferment, który łatwo mógł doprowadzić w kraju do niechybnej katastrofy. Należało najprędzej rozpocząć akcję ratunkową, chodziło o byt lub niebyt państwa, a przedewszystkiem o utrzymanie „prestige” zagrożonego systemu republikańskiego. System korupcyjny podział w narodzie zaufanie do republikańskich rządów, groziły poważne zakłócenia. Długo trwało, aż udało się powściągnąć ferment. Należało natychmiast przystąpić do czynu. Cała generalicia stanęła po mojej stronie. Nastąpił przewrót. Zostałem mianowany ministrem spraw zagranicznych, a już w kilka tygodni później prezydentem ministrów i naczelnikiem państwa w miejsce generała de Costy, który jest jednym z najgenialniejszych oficerów naszej armii, ale jako polityk okazał się poprostu katastrofalnym. Jego bezsensowna, zgrabna, bezprogramowa polityka mogła się stać klęską dla całego naszego ruchu. Zdecydowaliśmy się zatem usunąć go i w ten sposób — przyznaję — nie mając żadnych poważniejszych zasług wobec mojej ojczyzny — otrzymałem najważniejsze stanowisko w republice.

— Generale, czy mógłbym zapytać, jaki wpływ wywarł czyn Primo de River na ruch panów?

— Wiem już o czem pan myśli — przerywa generał. — Tak jest. Ma pan rację. Patrząc na wypadki we Włoszech i Hiszpanji, przeczuwając, że u nas też dojść musi do tego przewrotu, w innym bowiem razie byłby kraj nasz dosłownie zatopiony w odmęcie korupcji i oszukańczej manipulacji.

Uważam dalej — mówił generał Carmona — że dyktatura wojskowa jest tylko okresem przejściowym i nigdy nie myślę o utrwaleniu rządów wojskowych. Liczę się jednak z faktem, że okres dyktatury trwać musi co najmniej kilka lat. Tyle bowiem czasu potrzebujemy do oczyszczenia różnych stajenek Augiasza i

przeprowadzenia koniecznych reorganizacji w naszych urzędach. Rozpocząłem przedewszystkiem bezwzględna walkę z korupcją polityczną. Skrzywdzilibyśmy nasz naród i przekreśliłibyśmy sami to wszystko, cośmy do dnia dzisiejszego zdziałali, gdybyśmy w okresie przebudowy naszych stosunków, zgodzili się na jakikolwiek kompromis, dopuszczając też niedawnych przeciwników do władzy. Przeciwnie. Z całą bezwzględnością ujęliśmy ster rządów w własne ręce, mając pełną odpowiedzialność, że na naszych barkach spoczywa los i przyszłość ojczyzny. Musimy przedewszystkiem gruntownie zmienić konstytucję. O zwołaniu parlamentu mowy niema na razie. Rządzić będziemy nadal bez parlamentu. Cenzura musi być nadal utrzymana. Pozwalamy na teoretyczne dyskusje, tolerujemy rzeczową krytykę, ale z całą surowością tepimy osobiste napaści, konfiskujemy wszelkie artykuły, które mogą wywołać niepotrzebne waśnie w rozdartym społeczeństwie.

— Czy zamierza pan panie generale, oprzeć swe rządy jedynie na wojsku, czy zamierza pan też stworzyć partię polityczną?

— Uważam, że tworzenie podobnych partii politycznych ma w sobie coś sztucznego, zresztą kto zna nasze stosunki, wie, że podobna akcja opiera się zawsze na pewnych materialnych interesach. Uważam więc że dla naszych idealnych celów, tworzenie jakiegokolwiek nowej partii byłoby nie na miejscu. Oprócz musimy się na wojsko — i na bezstronnej opinii politycznej. Może kiedyś się stosunki unormują, pomyśle o wzmocnieniu republikańskiej, ale konserwatywnej partji. Jej zadaniem byłoby paraliżowanie partji lewicowo-demokratycznych, których działalność tylko państwu szkodzi przynosi.

O czem piszą inni? PRZEGLĄD PRASY.

„Rzeczpospolita” rozprawia się z „Epoką”, która wzięła Mariawitów niespodziewanie w obronę.

„Niedawno zresztą, bo 30 lipca r. b. w Sądzie Okręgowym w Płocku była rozprawa przeciwko redaktorowi mariawickiemu, Maciejewi, którego skazano za obrazę sądów polskich i inne sprawy na łączną karę półtora roku więzienia.

W czasie przewodu sądowego kilku prokuratorów zeznających jako świadkowie w procesie, potwierdzili okrutne sceny, jakich widownia jest główna siedziba mariawicka w Płocku.

W swych zeznaniach prokuratorowie potwierdzili, że przeciwko Kowalskiemu została wytoczona sprawa z urzędu o czyny lubieżne z dziećmi poniżej lat 14-tu.

Prokurator Syski wręcz oświadczył:

— Tolerancja i wyrozumiałość władzy nie mogą iść zbyt daleko, gdyż wywołują wrażenie bezsilności. Tak się złożyło, że pomimo całego szeregu spraw, nawet już z wyrokami zasadzającymi — żaden z przywódców mariawickich ani jednej kary nie odbył. To wszystko roznosi chwałę mariawitów i może w nich wywołać poczucie bezkarności.

Jakżeż więc panie Wasserzug i inni redaktorzy „Epoki”, czy istotnie, jak piszecie „w życiu obywateli mariawitów niema niczego, co mogło obrazić moralność publiczną?”

A memoriał złożony w Min. Wyznań i O. P. i podpisany przez szereg duchownych i słóstr mariawickich! W memoriale tym, którego wiarygodności redakcja „Epoki” chyba nie może kwestjonować, opisane są wszelkie orgie rozpusty, jakie się dzieją w klasztorze mariawickim.

— Jak już zaznaczyłem. — mówił generał dalej — dążeniem naszym będzie jak najprędzej kraj do normalnego doprowadzić stanu. Ale już nigdy nie może się powtórzyć ta sama komedia omyłek, zniknąć muszą raz na zawsze szacherki parlamentarne, kupczenie mandatami, wyzykiwanie stanowisk poselskich, polityczna demagogia.

Większość naszego narodu domaga się radykalnej zmiany konstytucji. Społeczeństwo doszło do przekonania, że zmiana na ta jest nieodzownie konieczna. Tak więc w naszej polityce wewnętrznej dążymy do poważnych i zasadniczych reform, które zupełnie inaczej ukształtować mają stosunki w naszym państwie.

Natomiast nasze stosunki z państwami zagranicznymi — kończy dyktator — żadnej nie ulegną zmianie. Osią naszej polityki zewnętrznej jest przymierze z Anglią, a stosunki te jeszcze bardziej zacieśnić będzie naszym zadaniem. Bardzo cenimy Francję a polityka francuska i los Francji żywo nas interesuje, Francja w życiu naszym gra wielką rolę i doniosłą rolę.

Naturalnie, że staramy się o rozbudowanie stosunków przyjaznych z innymi państwami również, w pierwszym rzędzie z Brazylią, Hiszpanją a nawet z Niemcami.

— Ostatnie wypadki? Jak panu wiadomo stłumiłmy rewolucję w zarodku. Wiadomości w prasie zagranicznej o ostatnim nieudalym puczu były przesadzone. Również śmieszne są telegramy, że zdekonizowany król, w związku z ostatnimi wypadkami, nowe jakieś plany gotuje. Cokolwiek dnie następne Portugalji przyniosą, jednego jestem pewnym — dla króla nie u nas miejsca.

Na tem dyktator zakończył swe wyturzenie.

R.H.-cz.

Płocku. Memoriał ten właściwie jest protestem i materialem dla urzędu prokuratorskiego, należy tylko wyrazić ubolewanie, że Min. W. R. i O. P. nie skierowało go do prokuratorji.

Traktatem handlowym niemiecko-francuskim zajął się „Robotnik”. Píše m. in.:

„Jako uzupełnienie traktatu locarnieńskiego układ handlowy likwiduje spór francusko-niemiecki prawie bez reszty, skoro się uwzględni, że sprawa okupacji nadreńskiej nie jest tylko sprawą francusko-niemiecką, a posiada wogóle znaczenie wtórne i nieistotne. Stąd wielka waga polityczna układu handlowego. Między Francją a Niemcami niema już punktów tarcia, niema materiału palnego, a więc powodów do nieporozumień. Jeżeli między obu tymi krajami dojdzie do ostrzejszej wymiany zdań, jeżeli opinie zetną się z sobą — a to nastąpi jeszcze niejednokrotnie — będą to starcia na tle szerszym, o interesy państw trzecich, o rywalizację na arenie międzynarodowej, ale nie współpracy sąsiedzkiego obu państw. Już dziś trzeba sobie zdać sprawę, że w stosunkach francusko-niemieckich postępuje szybkim krokiem rozbicie moralne, mające swe oparcie w traktacie z Locarno i w układzie handlowym.

Układ z Francją, który z takim trudem doszedł do skutku, ale przecież doszedł, świadczy, że Niemcy mogą porozumieć się nawet z „odwiecznym wrogiem”, o ile tylko chcą porozumienia.

Po zawarciu układu handlowego z Francją sprawa zawarcia takiego układu z Polską nabiera wyjątkowej aktualności. Nie wątpliwe, że rząd polski uczyni wszystko, by ułatwić porozumienie z Niemcami. Postawa rządu niemieckiego będzie problemem tego, czy chce pokojowego współżycia z Polską.

Pod sztandarem wiary i kościoła.

Potężna manifestacja młodzieży katolickiej.

Wiedeń, w sierpniu.

w) W tym czasie, kiedy socjaliści rozpetali zbrodniczą walkę przeciwko kościołowi, wzywając swoich zwolenników do gremialnego występowania z kościoła, w tym czasie zadokumentowała młodzież Austrii, że zawsze wiernie stać będzie przy wierze swych ojców, że religia będzie ich ostoją i że pod znakiem świętym krzyża iść w przyszłość zamierzają.

43.000 zorganizowanych członków młodzieży chrześcijańskiej — to cyfra imponująca, wykazująca dowodnie, że zdrowa część społeczeństwa odrzuca ze wstrętem destrukcyjną politykę czerwonych masonów. 43.000 „młodych żołnierzy armii chrześcijańskiej” — jak pięknie ich nazwał kanclerz Austrii, ks. Seipel.

Zestawmy różnice. Socjaliści, organizując młodzież, nie żądają od niej żadnego wyrzeczenia się, żadnych ofiar — im wystarczy tylko ślepe posłuszeństwo dla dogmatów partyjnych. Młodzieniec zorganizowany w partii socjalistycznej, może żyć, jak mu się podoba, może oddawać się rozpustie, alkoholowi i kartom. Ponura statystyka ostatnich zbrodni w Wiedniu, poucza nas dowodnie, w jaką przepaść toczy się młodzież robotnicza, jak wykoleja się, bo już od lat najmłodszych traci jedyną ostoję: wiarę, bo przywódcy socjalistyczni, głoszący walkę z kościołem — zabijają w młodzieży z cynizmem wszelkie szlachetne instynkty a przedewszystkiem ukochanie wiary. A potem kroniki polityczne są już tylko smutną konsekwencją....

Młodzieniec, zorganizowany w związku katolickim, musi żyć według przyjętych przez związek norm, musi chodzić regularnie do kościoła, wykonywać praktyki religijne — nie wolno mu używać alkoholu, nie wolno mu czytać pornograficznych gazet i książek, jednym słowem, musi żyć w imię zasad chrześcijańskich.

W dwunastej dopiero godzinie — pisze „Reichspost” — zrozumiało katolickie społeczeństwo znaczenie organizowania młodzieży pod sztandarem wiary i kościoła. Ostatnie wybory wykazały jakie spustoszenie wywołał socjalizm swą de-

magiczną robotą w kołach młodzieży. Teraz dopiero pomyślała organizacja chrześcijańska — społeczna o konieczności kontrakcji. Rozsypane, luźne związki młodzieży katolickiej, zaczęto reorganizować, a imponująca cyfra 43.000 członków jest dowodem, że w krótkim czasie szlachetny trud pięknie wydał owoce.

Do centralnego związku młodzieży katolickiej należą mogą wszystkie klasy i stany. Może życie i jego warunki niejednolite od siebie oddalają, ale wszyscy pracują w zgodzie i jedności pod hasłem Wiary, Boga i Ojczyzny. Związek posiada poszczególne sekcje: kościelną, oświatową, sportową, teatralną.

Dzień młodzieży katolickiej wypadł imponująco. W zwartym orzdyku przed „Votivkirche” jawili się z chorągiewkami poszczególne sekcje. Przed głównym wejściem czekali przedstawiciele rządu i posłowie chrześcijańsko - społeczni. Z pochodnią w ręku, z pieśnią na ustach szła młodzież przez ringi, a pochód trwał przeszło trzy godziny. 83 orkiestr przegrywało.

A potem ślubowanie w imieniu młodzieży złożył prezes związku, Franciszek Kiest.

„Dziś, w dniu młodzieży katolickiej Austrii, możemy złożyć przysięgę, że nigdy nie opuścimy szeregów obrońców wiary chrześcijańskiej. Pragniemy wiernie, całym sercem wytrwać na stanowisku, choćby trzeba było z wrogami kościoła

walkę toczyć. Gdy wiemy, że Pan Bóg jest z nami, niczego się nie lekamy”.

Na wielkim ołtarzu bohaterów ustawiono ołtarz polowy, zdobny w morze kwiatów. Miszę celebrował ks. kardynał Piffel. Nastąpiło poświęcenie sztandaru związkowego. A potem cisza nastąpiła tak wielka, że zdawało się, iż serc ludzkich słychać było. Przemówił kardynał Piffel:

„Kongres młodzieży katolickiej uchwalił w dniu dzisiejszym rezolucję i teraz leży w waszej tylko mocy wcielić je w życie. Ten sztandar przed chwilą poświęcony, będzie was wiodł do walki o ideały młodzieży katolickiej, która oczyma czystymi spogląda ku gwiazdom religii i wiary. Pilność i pracowitość, miłość bliźniego i ofiarność — te ideały winny wam przyswiecać. Musicie nowe stworzyć pokolenie Panu naszemu na chwałę”.

A kiedy kardynał głosem donośnym zapytał zebranych, czy chcą służyć tym ideałom, za które Zbawiciel męczenną śmiercią zginął na krzyżu, rozległo się z dziesiątek piersi wołanie:

— Chcemy!

A potem wszyscy ukleknęli, potężny las głów pochylili się w głębokiej pokorze — przyjmując z ust kardynała błogosławieństwo papieskie.

Tak odbył się w Wiedniu wspaniały dzień młodzieży katolickiej, który przysporzył znowu tysiące nowych zwolenników wielkiej idei. Roman Hernicz.

Żywot i zgon sławnego telepaty.

Reese urodził się w Polsce.

Cała prasa amerykańska poświęca obszernie artykuły zmarłemu przed paru dniami J. Reese, którego fenomenalny dar jasnowidzenia był niejednokrotnie przedmiotem namyślnych dyskusji, a nawet głośnego w swym czasie procesu przed trybunałem nowojorskim. Skarga, wytoczona przeciwko niemu przez spekulantów, grających na giełdzie na zasadzie jego przepowiedni i zawleczonych najzupełniej w swych nadziejach wielkich zy-

sków, skarga, zarzucająca mu uprawianie szarlatanistycznego procederu, została przez sędziów jako niesłuszna — oddalona.

Najwybitniejsi profesorowie nowojorscy i eksperci psychiatryczni stwierdzili, w charakterze uczynnych rzeczoznawców, że Reese posiadał istotnie niezwykle własności telepatyczne i działał nierzeczywiście bono fide. Zaskarbił on też sobie żyćliwość i przyjaźń różnych znakomitości amerykańskich, chętnie korzystających z

jego rad i wskazówek, pomiędzy innymi i wielkiego wynalazcy, Edisona, blisko z nim żyjącego.

Dziwne były koleje losu tego człowieka! Urodzony w Polsce, wywędrował we wczesnym dzieciństwie wraz z całą rodziną początkowo do Hamburga, gdzie ojciec jego otworzył sklepik z produktami spożywczymi. Jako młody chłopak pełnił on czynności subiekta, co przychodziło mu tem łatwiej, iż nie miał potrzeby pytać klienta o rodzaj żadanego towaru, odgadywał bowiem w sposób absolutnie nieomylny wszystkie ich życzenia.

Wiecej jeszcze, z nawiąską i brakiem zastanowienia, zwykłym w tym wieku, zdradzał głośno tajemnice ich naskrytych myśli i zamiarów — powstawały na tle jego jasnowidzkiej niedyskrecji częste i tak ostre konflikty pomiędzy dumnym z syna ojcem i stale demaskowanymi klientami, iż Reese jr. musiał w końcu porzucić sklep, któremu groził formalny bojkot.

Udał się on wtedy do Ameryki, gdzie racjonalna już i lukratywna eksploatacja jego telepatycznego daru zajęła się zawadą „burnumowie” tamtejsi i wyrobili mu tak głośne imię, że stał się wyrocznią businessmanów, zwłaszcza lubiących łowić złote ryby w mętnej wodzie gry akcyjnej.

Początkowo, każda przepowiednia Reese’go sprawdzała się z matematyczną niemal dokładnością, dzięki czemu ilość „pacjentów” i wysokość honorariów wzrastały z amerykańską szybkością. — Gdy wszakże kilku zwolenników tej tajemniczej i kapryśnej wiedzy przypłaciło swoją wiarę utratą całego majątku, Reese po triumfalnym dla niego przebiegu procesu, przestał zajmować się udzielaniem gwałtownych porad i poświęcił się wyłącznie już bezinteresownym seansom telepatycznym.

Sława jego nie ucieleśniała, jasnowidzcy i to fenomenalnym wprost, pozostał on aż do ostatniej chwili. Odgadywał treść zamkniętego w kopercie listu, czytając w myślach osoby, ten papier trzymającej, w trudniejszych wypadkach posługując się drutem międzylanym, łączącym jego rękę z ręką danego medium.

Reklama -- to potęga!

MAURYCJ LARRONY.

(46)

Zwycięska Niewolnica.

Powieść obyczajowa.

Przekład Janiny Lasockiej.

(Dalszy ciąg).

— Przeszłość nie jest zbyt zachęcająca, proszę księżnej — zauważył Bossuet — dawne czasy nie wróżą szczęścia wielkom przyszlą.

Panie jednak milczały, zdawało się nawet, że zrozumiały o co chodzi; drwający uśmiech pani de Monherton błakał się po ich ustach.

— Dobij ich, moja słodka — błagała margrabina — a postaraj się dobrze mówić, bo jest ich trzech, którzy ostrzą sobie na ciebie zęby.

— Ma się rozumieć, że im odpowiem... Książę chce być Aleksandrem, pan de Vaugelas — Platonem, książdz Bossuet — świętym Augustynem... Niechże mi wymienią jedną chociażby kobietę, której imię zapisała historia... Nie zazdroszczę losu żadnej z nich.

— A jednak, królowa Saba... Kleopatry... poddał książę.

— Aspazja, Hipatja... — rzekł Vaugelas.

— A matka Gracchów, a Dziewica Orleańska? — szepnął Bossuet.

Pani de Monherton, aby bliżej być mówiących, wysunęła się na sam brzeg fotela; oczy jej błyszczały.

— Moi panowie, historię pisali mężczyźni, więc napisali historię mężczyzn, gdybyście jednak mogli się zaznajomić z dziejami kobiet, spisane przez kobiety, sądzę, że nie znaleźlibyście ani jednej, która by pragnęła urodzić się na nowo w jakiegokolwiek epoce.

Kilka kobiet zostało niedbale umieszczonych w rocznikach, bo kronikarze nie mogli postąpić inaczej; jedynie o tych wiecie cośkolwiek, nie troszczycie się ie-

dnak o inne, o których nie mówiło się nigdy; ponieważ milczy się o ich losie, zmuszona jestem wyobrazić go sobie.

— Proszę pani — rzekł Kondeusz — pani sama nie jest pożałowania godna.

— Ma księżna wszystkie warunki do osiągnięcia szczęścia. Stwierdził Vaugelas.

— A prawdziwie chrześcijańska niewiasta jest źródłem szczęścia — dodał młody książdz.

— To też powiedziałam wyraźnie — podjęła pani de Monherton, że nie pragnę niczego ponad to co mam; nie przewiduję, by mój los mógł być kiedykolwiek lepszym. Wy, mężczyźni, skarżycie się, że z każdym wielkim traciecie nieco ze swoich przywilejów, kobiety przeciwnie, za każdą podróżą słoneczną zdobywają cośkolwiek. Mówię to prosto w oczy. Rozpaczacie nad utratą waszej przewagi, uważacie wasze nalogi za bezużyteczne już dzisiaj, my zaś...

— Za pozwoleniem, księżno — przerwał urażony książę — nie przeczę, iż pleć brzydka posiada wady, jednak kobiety współzawodniczą w tem z nami ile tylko sił im starczy. Tem temtem, które pędzicie, szybko wygracie wyścig; dlatego zapewne pragnęłyby panie narodzić się znacznie później.

— Słownie, książę, zgadzam się, że mamy i my swoje wady, ale od kogo nauczyłyśmy się ich, jeśli nie od was? Mężczyźni tyle dokazywali, że byliśmy zmuszone szukać jakiejś broni; skoro więc dzisiaj ta broń jest naostrzona, niechże służy naszym córkom.

— Odczuwamy dobrze jej groty — odparł płoną książę — niechże księżna będzie łaskawa wyliczyć nam te od nas wzięte wady? Czyż pani myśli, że mężczyźni mieli w kiedykolwiek za istoty tak doskonałe, iż przyszła im chętka umniejszać wasze cnoty? Co do mnie twierdzą...

— Błagam cię, książę, bez gniewu... Zostawiam ci swobodę wyliczenia trzech wad kobiecych, które wydają ci się najbardziej nieznośne; są dane na to, że

twój wybór pięknie nas ustroi od stóp do głowy; lecz jakiegokolwiekby nie były te wady, dowiedziemy wam, jako pochodzą od was.

Bitwa była wydana, każde zebranie wprowadziło stawało się zwykłym świadkiem podobnej, ale dzisiejsza wszystkich roznamietniła niesłychanie; męski obóz szukał w zamyśleniu najbardziej dojmujących cię, niewieści trwał w oczekiwaniu, gotów do ich parowania.

— No, i cóż, panowie — rzekła margrabina — czyżbyście byli w strachu? Jakóż zwlekacie z oskarżaniem?

— Ja się nie waham — rzekł książę — niestałość jest najwspanialszym kwiatem kobiecego wianuszka, są niewierne od kolebki, „często zmienia się niewiasta, kto wierzy, głupiec jest i basta”.

— Dodałbym obłudę — podjął Vaugelas — kobieta jest podobna do dwuznacznego zdania; podmiot jego jest niewątpliwie, słowa według potrzeby czynne, bierno lub nijakie, co do trybu, mądry będzie kto odgadnie czy jest pośredni czy bezpośredni.

— Ja wybieram zalotność — rzekł Bossuet; jeśli się kobiecie dało do wyboru wstażkę i cnotę, ręczę, że się nie zawaha.

— Przyjmuje wnioski panów — odezwiała się księżna de Monherton — są to rzeczywiście niektóre nasze wady... obecne panie nie przeczą. Ale, zlitujcie się, ci właśnie dawni mężczyźni, którymi się tak zachwycacie, przymusili nas do owej zalotności, zmienności i obłudy.

— Piękne słowa — zachnął się książę — zmienność kobiet za bardzo mi dokuczała, abym mógł pania do niej zachęcać.

— Pragnąłbym, żeby każda kobieta była tak szczerą, jak szczerą jest piękna strofa — odparł Vaugelas.

— Sądze, że żaden z nas, choćby laik, nie może się powstrzymać od chępienia się tą waszą zalotnością — rzekł Bossuet.

— A któż mówi o was trzech? Nie

*) „Souvent femme varie, bien fol est qui s’y fie.”

zapominajcie z łaski swojej, moi panowie, jako wytaczam sprawę waszym przodkom; przyznaję, że jesteście o wiele od nich doskonalsi, co zresztą nie jest waszą winą i czego żałujecie z całego serca.

Twierdzenie, jako już od kolebki jesteśmy niewierne, ale cóż wy, mężczyźni, możecie wiedzieć o nas kobietach, o które troszczycie się wtedy dopiero, kiedy są zdolne wzbudzić miłość? Czyście kiedy badali myśli dziewczątek? Wy, chłopcy zmieniając od dzieciństwa wasze zabawy, pragnienia i rozczerowania, my zachowujemy to, co nam jest drogie; nie rozstajemy się z lalkami, aż póki ich sukienki nie pójdą w strzępy, buzie zaś staną się nie do poznania. Wzrastamy, serduszką nasze porzucają lalki; dowiadujemy się, że istnieje gdzieś piękny król, który nas zabierze pewnego pięknego poranku, prosząc, byśmy się stały matką jego dzieci. Przymykamy oczy, chcąc go ujrzeć w wyobraźni; jedna wołałaby go dużego i silnego, inna kocha go słodkim, pieszczotliwym, inna wreszcie widzi jedynie marę we śnie, rano zaś płacze nie mogąc jej sobie przypomnieć. Wszystkie jednak, słysząc mnie, wszyscy kochamy z całych sił onego królewicza, należymy do niego, nie wiedząc jeszcze jak się zowie. Niechaj się tylko zjawi, a będziemy mu szeptać do ucha te słowa, które kobieta pragnie wymówić jedynie raz w życiu.

Kończymy klasztor, prowadzą nas na bale i zehrania, stajemy przed wami, panowie, oczekujemy was; w tłumie wykintnych, gładkich mężczyzn, nasze młodo dociane oczy wypatrują jednego. Jeden z was przybliży się i szeptać nam do ucha parę słów — najpierwszych; słodkich niby miod. Wypowiada je niedbale, jest bowiem zajęty dworską intrygą, gra i miłostkami, lecz my, te niestałe, zostajemy uderzone prosto w serce. Oczywiście nie dajemy mu narazie odpowiedzi, gdyż w głębi nas czuwa uroczyista przestroga wszystkich zmarłych kobiet, wołająca do nas: Zastekaj, biedne dziecko.

d. c. n.

Co dzień niesie?

DZIŚ: Bernarda Op. D. K.
JUTRO: Joanny Fremiot

Wschód słońca 4.27.
Zachód słońca 18.53.
Wschód księżyca 23.51.
Zachód księżyca 11.23.
Długość dnia 14.26.
Ubytek dnia 2.18.

Zarządzenia skarbowe.

W Nr. 24 Dziennika urzędowego Ministerstwa Skarbu ogłoszone zostaną następujące okólniki i rozporządzenia: 1) Opłaty stempowe: 256. Wykładnia ustawy o opłatach stempowych (art. 7, 12, 52, 53, 114 i 154). 2) Monopol tytoniowy: 257. Okólnik z dn. 28 lipca 1927 r. w sprawie poboru wyrobów tytoniowych przez spółdzielnie wojskowe w czasie ćwiczeń polowych w najbliższych od miejsca ćwiczeń hurtowniach tytoniowych. 3) Monopol soli: 258. Rozporządzenie ministra skarbu z dn. 5 lipca 1927 r. o wolnych składach soli. 259. Okólnik z dn. 4 sierpnia 1927 r. w sprawie nowych poleceń na pobieranie soli przemysłowej. 4) Przepisy celne: 260. Przepisy wykonawcze do rozporządzenia ministrowi skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa z dnia 1 lipca 1927 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie wyrobów hutniczych walcowanych oraz niektórych wyrobów metalowych. 5) Sprawy budżetowe: 261. Ustawa z dn. 13 lipca 1927 r. o przywróceniu mocy obowiązującej ustawy z dn. 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe, oraz o niektórych zmianach w ustawie skarbowej z dn. 22 marca 1927 r. 6) Sprawy walutowe: 262. Sprostowanie obwieszczenia Ministerstwa Skarbu z dn. 30 czerwca r. b. o wysokości, do jakiej mogą być przyjmowane papiery wartościowe jako wadła i kaucje. 7) Przepisy emerytalne: 263. Rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej, ministra skarbu i ministra spraw wojskowych z dn. 13 lipca 1927 r. w sprawie kapitalizacji rent inwalidów wojennych.

KONFISKATA „ROZWOJU” I „FREIE PRESSE”.

Wczoraj Komisarjat Rządu w Łodzi skonfiskował całe nakłady dzienników „Rozwój” i „Freie Presse” za artykuły omawiające pobyt Marszałka Piłsudskiego w Kaliszu podczas uroczystości legionowych. (f)

SPRAWDZANIE LICZNIKÓW TELEFONICZNYCH.

Zarząd telefonów łódzkich stale prowadzi kontrolę liczników telefonicznych, które w Łodzi wykazały większą, niż w stolicy dokładność. Obecnie p. dyr. Ulejski osobiście przeprowadza ścisłą kontrolę wykazanych rozmów telefonicznych.

PROTESTY WEKSLOWE.

Wydział ochrony kredytu przy Stowarzyszeniu Kupców m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że następujące firmy dopuszczają do protestu weksle własnego wystawienia: Z. Szliwerski i S-ka, Warszawa, Aleje Jerozolimskie 17. Sz. Gutlezer, Nowy Świat 64. M. Engel, Włocławek, Piekarska 14. M. Kuperberg, Łódź, Aleksandryjska 2. Wolf Asf, Kilińskiego Nr. 4. H. M. Kapelusznik, Szkolna 28. (r)

BUDOWA SZPITALA ZWIĄZKU KAS CHORYCH.

Na jednym z ostatnich posiedzeń okręgowego związku Kas Chorych województwa łódzkiego omawiano konieczność jak najszybszego ukończenia budowy wielkiego szpitala związku. W ten sposób bowiem będzie można zcentralizować ruch chorych z całego województwa i zapewnić im szybką pomoc oraz odpowiednie leczenie szpitalne. Według projektów nowy gmach zaopatrzony będzie w techniczne urządzenia lecznicze, odpowiadające współczesnym wymogom leczenia szpitalnego. Na budowę w roku bieżącym przeznaczono 406 tys. zł. W miarę rozwoju robót asygnowane będą dalsze kredyty. (e)

Wrażenia wielkopolanina z pobytu w Łodzi. Jak w bajce z tysiąca i jednej nocy.

Łódź — miasto pracy, polski Manchester, Ziemia Obiecana — zwraca na chaos życia w murach jej rozwijającego się, życia rachitycznego, uwagę zarówno miast innych w Polsce, jakoteż zagranicą. Pogoń za złotem, nieustająca walka o chleb i pracę, której gorąca chęć pozyskania jest w Łodzi modlitwą ranną i wieczorną bezrobotnych mieszkańców kominogrodu, stanowi tło, na którym inni kanwą wyobraźni oddzwierają obraz naszego miasta. Meż prawdy zawiera on, niechaj dowodem będą niżej podane wrażenia wielkopolanina z pobytu w Łodzi, wrażenia, które mi podzielił się on ze swymi ziomkami.

WYJĄTKOWE MIASTO.

„Nie masz miasta, w którymby ludzie tak łaknęli zieleni i powietrza, jak w Łodzi. Tęgo, czego brak, czem nie można obdzielić wszystkich spragnionych. Nie masz miasta, w którymby ludzie modlili się tak gorąco i żarliwie, jak w Łodzi. Nie masz kościołów, o których stropy obijałyby się tak błagalnie i serdecznie modlitwy ludzkie: żeby tydzień miał 6 dni pracy, żeby dzieci miały co jeść, żeby nie zabrało chleba powszedniego...”

Nie masz miasta, w którymby praca była tak upragnionym i pożądanym darem, jak w Łodzi. Bo tylko z niej i z niej żyją tu setki tysięcy. Jej groźnym memento są tu komin fabryczny, wbite jak pale czerwone w olbrzymie cielsko miasta.

Nie masz miasta, w którymby walka o pieniądź toczyła się tak żaźwyczajnie i dziko, jak w Łodzi. Walka obdarta ze wszystkich konwencji, bezpardonowa, pełna podstępów, zasadzek, forteli.

BAŁUTY.

Rynek Bałucki. Placyk ze skwerem. Wielki kościół, przytłaczający swym ogromem plac, wąskie ulice i mizerne rudery — udające domy mieszkalne.

Bałuty leżą w dole. Od Placu Wolności Nowomiejska spada ostro w dół. Łódź — zda się — całym swym ciężarem zawisa nad tym przedmieściem, spychając je w labirynt małych, ponurych uliczek, zaułków, skrzynek.

Upalny, lipcowy wieczór. Ciężko oddychać. Człowiek siedzi tu na człowieku. Z ulicy ogarniasz wzrokiem wnętrza parterowych rudery. Ile kątów w pokoju — tyle rodzin na tym kawałeczku miejsca, pod tym dachem. Nedza, brud, ohyda. A jednak i tutaj potrafi człowiek być człowiekiem, potrafi żyć, pracować, smuć się i cieszyć.

DZIECI ŁÓDZI.

Chmary dzieciaków. Bawią się na ulicy, nad śmiejącym rynsztokiem. Są między nimi i zdrowe. Większość to blade, wątłe istotki, na krzywych nóżkach, stoczone już przez gruźlicę lub rachitę.

Im bardziej zagłębiasz się w tę dzunglę niedzi ludzkiej — tem mocniej oblatuje cię obcość otoczenia. Niechęć, nieufność, spojrzania rzucane na cie z podoba, w przejęciu, z okien, z bram.

Ludzie nie mają się tu w co ubrać. Wyszarżale, polatane, zrudziałe ubrania. Stare, znoszone szmaty. Chustki. Paradoks: w ojczyźnie manufaktur brak materiału na odzież dla tysięcy producentów tej manufaktury.

OGRODY MIEJSKIE.

Park Poniatowskiego. Duży, dość starannie utrzymany. Obszerne polany. Niebo nad parkiem zasnuwane chmurami... nie, to nie chmury, lecz pasma dymu, rozwłoczone przez lekkie powiewy wiatru. Z parku widok na szeroką okolicę. Na horyzoncie majaczą i przecinają go wyraźna czerwona linia gmachy fabryczne. Komin. Wszędzie komin. Trzy, pięć, dziesięć...

Poprzez nieskończenie długą i nieskończenie smutną, ponurą Gdańską bieżnię chwyty tramwaj ku Konstantynowskiej. Przecznice: Zachodnia, Wólczańska. Długie, jak smutki ludzkie. Posępne. Szeregi domów poprzetykane kompasami fabrycznymi o zakurzonych, jakby zaciągniętych białym oknach. Tu i owdzie na płaskim dachu fabrycznym raduje oko zieleń: małe drzewko. Posadzone ręką ludzką — świadectwo tęsknoty za odrobinką natury wśród wynaturzonego życia w chaosie ma-

szyn, transmisji, w kłębiącej się kurza-
wie odpadków i przedzy.

ŁÓDŹ W NOCY.

Noc. Z piątego piętra hotelu, wychyliwszy się przez okno, można ogarnąć wzrokiem miasto i jego dalekie krańce.

Widok jak z bajki. Na tle ciemnych mas domów, uspiętych, cichych ulic jarzą się, błyskają tysiącami światła gmachy fabryczne. Ponure, koszarowe korpusy fabryczne przelstają się w nocy w pałace zaczarowane. Ze wszystkich okien od dołu aż po dach, wytryskują potoki światła. Praca kipi za tymi murami. Nożna zmiana.

Jak daleko wzrok sięga, wszędzie świecą się w pomroce nocnej fabryki. Za miastem, za dworcem Fabrycznym, migoczą tysiącami ogniami olbrzymie kompleksy budynków. — Manufaktura Widzewska.

Gdy miasto śpi, tam w tych murach wre praca: śmigają transmisje, warczą

koła rozpędowe, wrzeczona, maszyny wypluwają ze swych gardzieli kilometrów pła-
tna, kretom, sukna, tysiące robotników snuje się po salach fabrycznych.

Praca. Praca we dnie i w nocy.

Łódź — miasto pracy ciężkiej, mozolnej, wyczerpującej.

Zasłużyła, zapracowała setnie, wysiłkiem tych, co żyją i tych, co już odeszli od warsztatów pracy, by po znoju dziennym mogła dać wytchnienie i zapomnienie w pięknie, w dosycie, w harmonii życia i odpoczynku. Zasłużyła Łódź na to, by posiadała więcej niż inne miasta parków, pięknych gmachów, siedzib kultury i sztuki.

Albowiem cięższe i cięższe, niż gdziekolwiek, składał i składa tu człowiek ofiary na ołtarzu kamiennym walki o byt, albowiem większa i cięższa daninę wykra-
wał tu z pracy ludzkiej bóg Mammon.

Obowiązek powszechnego nauczania.

Rejestracja dzieci w wieku szkolnym.

Od 1 września r. b. obowiązkiem szkolnym objęte zostaną dzieci, urodzone w r. 1920. Rodzice, mający takie dzieci, winni przyprowadzić je do zapisu do najbliższej szkoły powszechnej w jeden z trzech ostatnich dni sierpnia.

Jeżeli rodzice zamierzają uczyć dziecko w inny sposób, naprz. posyłać do szkoły średniej, prywatnej lub uczyć w domu, obo-
wiązani są zawiadomić o tem komisję główną powszechnego nauczania przed 1 września r. b. przez złożenie odpowiedniej deklaracji. W razie niezłożenia takiej deklaracji i niezapisania do szkoły, dzieci bę-

da urzędowo zapisane do publicznych szkół powszechnych w ciągu m. września z obowiązkiem uczęszczania przez cały rok szkolny 1927-28 i pod odpowiedzialnością karną za nieposyłanie lub nieregularne uczęszczanie.

Rodzice, mający dzieci urodzone w latach 1919, 1918, 1917, 1916 i 1915 składają analogiczne deklaracje w tym samym terminie tylko w wypadku zamierzonego uczenia dziecka w ciągu roku szkolnego 1927-28 w domu lub w t. zw. kompletach prywatnych.

Akcja podwyżkowa pracowników instytucji użyteczności publicznej.

Przygotowania do strajku powszechnego.

Onegdaj odbyło się posiedzenie zarządu oddziału klasowego związku pracowników użyteczności publicznej, poświęcone akcji podwyżkowej.

Referent przedstawił sytuację jaką się wytworzyła w poszczególnych instytucjach użyteczności publicznej w związku z wysuniętymi żądaniami pożyczkowymi.

W końcu swego przemówienia, p. Kowalski omówił sytuację pracowników telefonicznych. Pracownicy telefoniczni zwrócili się do dyrekcji z żądaniami 25 proc. podwyżki.

Po gorącej dyskusji zarząd związku pracowników użyteczności publicznej powziął uchwałę, by przystąpić do strajku powszechnego we wszystkich instytucjach użyteczności publicznej, by wywalczyć 25

procentową podwyżkę. Uchwalono również wystosować memoriał w sprawie żądań podwyżkowych do ministra spraw wewnętrznych i ministra pracy, który zostanie wręczony przez kierownika związku pracowników instytucji użyteczności w Łodzi i delegacji centrali warszawskiej.

Jednocześnie na zebraniu tem postanowiono zwołać na dzień 24 b. m. posiedzenie rady delegatów zawodowych celem omówienia akcji strajkowej, prócz tego zaś w okresie od 24 do 31 b. m. mają się odbyć zebrania członków związku poszczególnych gałęzi pracy, na których przedstawiciele zarządów przedstawiałyby wytworzoną sytuację.

Uchwalono również wydać odezwę do ogółu mieszkańców Łodzi. (i)

Ostateczna likwidacja zatargu tramwajarzy.

Dyrekcja udzieliła pracownikom 10 proc. podwyżki płac.

Wczoraj, zgodnie z obietnicą, dana pracownikom tramwajowym, odbyło się posiedzenie zarządu tramwajów miejskich na którym omawiano sprawę podwyżki płac.

Po dyskusji postanowiono podwyższyć pobyty wszystkich pracowników tramwajowych o 10 procent. Podwyżka obowiązować będzie od dnia przystąpienia do pracy, t. j. od dnia 14 b. m.

Niezależnie od tego, na wniosek p. wiceprezesa Wojewódzkiego, zarząd postanowił o ile możliwości, urządzić w remizie przysznice dla pracowników tramwajowych.

Decyzja zarządu przesłana zostanie do związku pracowników tramwajowych, który na specjalnym zebraniu ustosunkuje się do decyzji K. E. Ł. (b)

Wykup patentu a orzeczenia sądów.

Charakterystyczny okólnik władz skarbowych.

Jak wiadomo, orzeczenie urzędu skarbowego w sprawie niewykupienia patentu, lub wykupienia niższego, podlega zażaleniu do sądu pokoju, lub też odwołaniu do komisji odwoławczej, przyczem orzeczenie obejmuje decyzję co do samego świadectwa, jak i co do grzywny.

W swoim czasie gdy sąd pokoju wydał w podobnej sprawie wyrok uniewinniający, najwyższy sąd wyjaśnił, że wyrok dotyczy nie tylko grzywny, ale i świadectwa czyli, że zwalniając kogoś od grzywny — sąd zwalnia zarazem od obowiązku wykupienia patentu.

Obecnie jednak władze skarbowe wydały okólnik, w myśl którego pomimo wyroku sądu o uniewinnieniu urząd skar-

bowy ma ściągnąć należność za świadectwo przemysłowe.

Władze skarbowe wyjaśniły, że wyrok sądowy w części dotyczący obowiązku wykupienia patentów są bez znaczenia dla urzędników skarbowych.

Władze skarbowe motywują swe zarządzenie tem, że nie mają one środka prawnego od wyroków sądowych instancji apelacyjnych, gdy tymczasem wyrok taki może być zaskarżony przez władze skarbowe do sądu najwyższego.

Zarządzenie powyższe wywołało wielkie wrażenie nie tylko wśród kupiectwa łódzkiego, ale i w sferach prawniczych. (b)

W czwartek, dnia 18 sierpnia, po krótkich cierpieniach zmarł długoletni magazynier i manipulant naszej firmy

JÓZEF GOLDA

W zmarłym tracimy energicznego i sumiennego współpracownika. Pamięć o nim zachowamy na zawsze.

**Dyrekcja przedzalni
Zjednoczonych Zakładów
K. Scheiblera i L. Grohmana.**

Po krótkich cierpieniach zmarł w czwartek, dnia 18 sierpnia

JÓZEF GOLDA

który prawym charakterem zjednał sobie licznych przyjaciół. Pamięć o zmarłym zachowamy na zawsze.

**Majstrowie i pracownicy biurowi
Zjednoczonych Zakładów
K. Scheiblera i L. Grohmana.**

W poniedziałek, dnia 22 sierpnia r. b. w piątą bolesną rocznicę śmierci

JULJUSZA bar. HEINZLA

odbędzie się nabożeństwo żałobne w mauzoleum na starym cmentarzu katolickim o godzinie 11 rano, o czym zawiadamiają

ZONA i DZIECI.

Walka z muchami.

Celem sprawdzenia, czy sprzedawcy owoców i artykułów spożywczych — właściciele sklepów i sprzedawcy uliczni — stosują się do obowiązujących przepisów sanitarnych i posiadają odpowiednie przykrycia, jako zabezpieczenie produktów przed muchami, zanieczyszczeniem i kurzem i t. p. — komisje sanitarne Wydziału Zdrowotności Publicznej przeprowadzają w całym mieście oględziny miejsc sprzedaży owoców i artykułów spożywczych.

W związku z powyższym, w czasie od 1 do 15 sierpnia r. b., za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych zostali doraźnie ukarani w drodze administracyjnej następujący sprzedawcy:

Właściciele masarni: Nadolski, Kilińskiego 229, Frank, Kilińskiego 225, Zalewski B., Sosnowa 8; właściciele sklepów spożywczych: Bonik, Fabryczna 5, Maślich, Płocka 42, Petzolt, Płocka 44, Kędzierska, Grabowa 31, Frank, Słowiańska Nr. 3, Kantorska, Słowiańska 11, Frydman Sosnowa 13, Hinc, N. Zarzeńska 66, Goldberg (piekarnia) Fabryczna 11, Współdzielca fabryka cukru, Al. 1-go Maja 37, Goldberg Sura, Ogrodowa 42, Getler, Al. 1 Maja 16, Dorsman, Al. 1 Maja 17, Krupie, Al. 1 Maja 19, Olechanowska Sara, Drewnowska 22, Grinstein, Drewnowska Nr. 26, Siwek Fiszal, Drewnowska 34, Powszechna Współdzielnia, Drewnowska Nr. 30, Kawalek Moszek, Konstancynowska 11, Kutner Mordka, Konstancynowska Nr. 13, Grachelt Aron, Konstancynowska Nr. 29, Pezelman, Konstancynowska 42, Epsztajn Machel, Konstancynowska 39, Wehrli, Konstancynowska 49, Rozenberg, Gdańska 12 (herbaciarnia), Brzeziński Jakób, Gdańska 27 (jajka), Ruprecht Maria, Gdańska 30, Rechtmann Chaim, Gdańska 20, Sztetnberg, Zachodnia 27, Grosman, Zachodnia 33, Urstein Chaim, Zawadzka 25, Tangerson Chaim, Zawadzka Nr. 27, Popper Icek, Zawadzka 29, Grunbaum, Zawadzka 31, Kamiński, Zawadzka Nr. 31, Chmielowski Abram, Zawadzka Nr. 46, Herszkop Majer, Żeromskiego 12, Sztiglic Laja, Żeromskiego 15 oraz właściciele nieruchomości: Kossa, Przedzalniana 88, Nowicka, Łomżyńska 26.

Sacharyna zamiast cukru.

Swego czasu dozór sanitarny Wydziału Zdrowotności Publicznej zakwestionował lemoniadę ze sklepu Stanisława Szadkowskiego (Targowa 23).

Analiza, przeprowadzona przez Państwowy Zakład Badania Żywności, wykazała, iż lemoniada, wbrew deklaracji, umieszczonej na etykiecie oraz wbrew rozporządzeniu Min. Skarbu z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64), dotyczącemu obrotu sztucznymi substancjami słodzącymi — częściowo słodzona jest sacharyną.

Wobec powyższego sprawę skierowano do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolu Państwowych w Łodzi, celem ukarania fałszerstwa.

Problem zatrudnienia bezrobotnych w Łodzi.

Interwencja p. woj. Jaszczółta w Min. Pracy.

Przed rozpoczęciem swego urlopu wyjazdowego udał się p. wojewoda Jaszczółt do Warszawy w celu podjęcia szeregu kroków u czynników miarodajnych, mających na celu uruchomienie robót publicznych na szerszą skalę na terenie województwa łódzkiego, w związku z ograniczeniem akcji zapomogowej dla bezrobotnych. W pierwszym rzędzie odbył p. wojewoda dłuższą konferencję z min. pracy i opieki społ. dr. Jurkiewiczem. Na konferencji tej przedstawił obecną sytuację rynku łódzkiego i stan bezrobocia na terenie województwa, podkreślił, iż po wydaniu rozporządzenia Min. Pracy, ogłoszonego w porozumieniu z Min. Skarbu i Min. Spr. Wewn., a dotyczącego ograniczenia akcji zapomogowej dla niektórych katego-

ryj bezrobotnych — wyłania się konieczność zatrudnienia większej niż dotąd liczby bezrobotnych na terenie Łodzi i bardziej uprzemysłowionych ośrodków województwa łódzkiego. Władze administracyjne i samorządowe mają w tym kierunku pewne plany, których realizacja uzależniona jest od poparcia finansowego rządu. Min. pracy dr. Jurkiewicz zainteresował się stanem bezrobocia w Łodzi oraz planami robót inwestycyjnych, opracowanymi przez władze administracyjne i samorządowe Łodzi. Następnie p. wojewoda Jaszczółt odbył konferencję z przedstawicielami Min. Skarbu w celu uzyskania poparcia dla wyasygnowania większych kredytów rządowych na roboty inwestycyjne. (e)

Po zjeździe dozorców domowych.

Miast arbitrażu jednolita umowa zbiorowa.

W związku z walnym zjazdem ogólnokrajowym dozorców domowych i służby domowej odbyło się zebranie sprawozdawcze, na którym omawiano najbardziej aktualne postulaty i sprawy. Na czoło tych postulatów wysuwa się w pierwszym rzędzie konieczność opracowania i zawarcia umowy zbiorowej pomiędzy właścicielami domów i dozorcami. W ten sposób zlikwidowany zostanie dotychczasowy zwyczaj normowania co pewien okres czasu płac i warunków pracy dozorców przez

specjalne komisje, złożone z przedstawicieli obojga ministerstw oraz zainteresowanych stron. Właściciele nieruchomości bowiem uchylają się od udziału w tej pracy, co przyczynia się do przeciągania i przewlekania całej sprawy. W wyniku ożywionej dyskusji postanowiono domagać się od zarządu głównego związku opracowania w jak najkrótszym czasie projektu umowy zbiorowej, która tak, jak umowa związku robotników rolnych obowiązywałaby we wszystkich miastach państwa. (e)

Regulacja ruchu kołowego.

Projekt nowego rozporządzenia Min. Robót Publicznych.

Min. Robót Publicznych, przygotowuje nowe rozporządzenie w sprawie uregulowania ruchu kołowego.

Projekt rozporządzenia przewiduje usunięcie balastu biurokratycznego przy rejestracji nowych samochodów i przy składaniu egzaminów na kierowców. Zaostrożone zostaną wymagania od kandydatów chcących uzyskać prawo jazdy, co pozostaje w związku z masowymi wypadkami samochodowymi.

Po za tem min. zamierza zgłosić ratyfikację konwencji paryskiej z r. 1926 w sprawie międzynarodowego ruchu samochodowego.

Wreszcie — Ministerstwo Robót Publicznych projektuje wprowadzenie jednolitego podatku, któryby zastąpił wszystkie obowiązujące dotychczas podatki od pojazdów, samochodów i zwierząt pociągowych.

Niski poziom hotelarstwa polskiego.

Konieczność poddania rewizji dotychczasowych metod.

Hotelarstwo w Polsce stoi jeszcze na dość niskim poziomie. Składa się na to wiele przyczyn, najgłówniejszą zaś jest brak u nas wyszkolonych w tym zawodzie specjalistów. Z nielicznymi wyjątkami, właścicielami, najczęściej zaś tylko dzierżawcami hoteli są ludzie niefachowi, którym się wydaje, że prowadzenie hotelu nie wymaga żadnych specjalnych uzdolnień, żadnej umiejętności, żadnej wiedzy zawodowej. Są to przeważnie ludzie, którzy w dzierżawie hotelu szukają rentownej loka-

ty dla swych niewielkich oszczędności i naturalnie nie mają możliwości czynienia nakładów niezbędnych, aby dzierżawiony hotel postawić na odpowiedniej stopie. Rekrutując się ze sfer uboższych nie zdają sobie sprawy czym jest hotel, jakie on ma znaczenie dla kraju i częstokroć nie są w stanie zrozumieć, że wymagania gości służą nie i usprawiedliwione, błędnie są przez nich uważane za uroszczenia i fanaberje.

Niewiele pomogą przepisy policyjne i regulaminy, opracowywane dla hoteli. Do-

Uruchomienie nowej linii tramwajowej.

W dniu dzisiejszym nastąpi odbiór przez komisję Magistratu z p. wiceprezydentem inż. W. Wojewódzkim na czele — nowowypbudowanej linii tramwajowej na odcinku ulicy Kilińskiego pomiędzy ul. Główną a Przejazd oraz na ulicy Przejazd od Kilińskiego do Przedzalnianej.

Trasa nowej linii, oznaczonej Nr. 14 ustaloną została, jak następuje: Plac Reymonta, Piotrkowska, Główna, Kilińskiego, Przejazd do Przedzalnianej — i z powrotem.

Oddanie nowej linii do użytku publicznego ma nastąpić w niedzielę, dnia 21-go b. m.

ROZMÓWNICE TELEFONICZNE NA DWORCACH.

Po dłuższych usiłowaniu udało się zarządowi telefonów nakłonić władze Dworca Kaliskiego, by zezwoliły na ustawienie na dworcu telefonu-automatu, który działa już ku zadowoleniu podróżnych. Na przeszkodę jednak natrafili usiłowania p. dyr. Ulejskiego w stosunku do Dworca Fabrycznego, którego władze w żaden sposób nie chcą się zgodzić na urządzenie rozmównicy telefonicznej.

Po za tem funkcjonują rozmównice publiczne w Banku Polskim i cukierni Gomułkińskiego, a obecnie ustawione zostaną w kilku innych miejscach publicznych, a m. in. w foyer Grand Hotelu. (b)

WPLACANIE KAUCJI PRACOWNIKÓW

Wszystkie kaucje, pobierane od pracowników, winny być złożone do Banku Polskiego, albo do innych instytucji kredytowych państwowych lub samorządowych. Termin załatwienia tych spraw upływa 28 sierpnia r. b. Omawiane rozporządzenie do tyczy kaucyj nieprzekraczających 5.000 zł.

Pracodawca, który wbrew temu rozporządzeniu, będzie zatrzymywał po wspomnianym terminie kaucje swych pracowników, podlegać będzie karze.

póty będą one mniej pilnie przestrzegane. dopóki właściciele i dzierżawcy hoteli nie przekonają się o celowości i konieczności wprowadzenia tych przepisów w życie.

Najcięższy kryzys w hotelarstwie już minął. Ustały już rekwizycje pokoi hotelowych, ustawa o ochronie lokatorów, nie rujnuje właścicieli hoteli. Mają oni możliwość dokonywania niezbędnych odnowień nie tylko murów, ale i umeblowań, pościeli itp. doszczętnie zużytych.

Przed hotelarstwem w Polsce stoją doniosłe zadania do spełnienia. Musi ono poddać rewizji dotychczasowe metody działalności. Musi zrozumieć, że hotel w nowoczesnym pojęciu musi dać przyjeźdnemu nie tylko dach nad głową, ale i pewne niezbędne wygody i pewien komfort i zaspokojenie nieodzownych potrzeb, wybiegających znacznie poza te ramy, w jakich zasklepia się dotąd większość hoteli wielkomiejskich.

URLOPY DLA KAMIENIARZY.

Wczoraj kierownik Chrz. Zw. Zaw. interwenjował u p. inspektora pracy w sprawie przyznania rzeźbiarzom i kamieniarzom zatrudnionym przy wyrabianiu pomników urlopów wypoczynkowych.

Inspektor pracy obiecał wystosować list do firmy, które zatrudniają kamieniarzy w sprawie stosowania się do obowiązujących ustaw socjalnych. (u)

ŁÓDZIANIN W ZARZĄDZIE GŁÓWNYM ZWIĄZKU DOZORCÓW.

Jak donosiliśmy, odbył się w Warszawie ogólnokrajowy zjazd dozorców domowych, na którym przyjęto szereg uchwał.

W czasie wyborów do zarządu głównego wybrany został przedstawiciel Łodzi. (b)

ROBOTNICZY BRUKARSCY I KAMIENIARSCY OTRZYMAJĄ URLOPY.

Wczoraj inspektor pracy 16 obwodu odbył konferencję z przedstawicielami związków zawodowych w sprawie urlopów dla robotników brukarskich i kamieniarskich. Jak wiadomo robotnicy ci, mimo przeprowadzanych w przedsiębiorstwach po roku i dwóch lat nie otrzymywali urlopów. Przedstawiciele związków po przedstawieniu p. inspektorowi pracy odpowiednich postulatów, prosili, by zechciał zająć się sprawą. W odpowiedzi na to p. inspektor oświadczył przedstawicielom związków, że wystosuje pismo do przedsiębiorców, żądając udzielania przysługujących urlopów robotnikom zatrudnionym w prywatnych przedsiębiorstwach. (r)

STRAJK W FABRYKACH SKRZYŃ.

Jak donosiliśmy, wybuchł strajk robotników w fabrykach skrzyń, gdyż żądali oni 40 proc. podwyżki od obecnych płac. Na odbytej wspólnej konferencji pracodawcy zaproponowali arbitrażowy sposób zlikwidowania zatargu, pracownicy jednak nie zgodzili się na to i strajk trwa nadal. (b)

ZATARG O URLOPY.

Do Związku Chrześcijańskiego zgłosili się z zażaleniem robotnicy przemysłu kamieniarskiego z powodu niewypłacania im za urlopy.

Kierownik związku, udał się do inspektora pracy i po interwencji uzyskał zapewnienie, że inspektor pracy wystosuje pisma do pracodawców z wezwaniem do stosowania urlopów. (b)

WYSTAWA ROLNICZA W ŁASKU.

Z inicjatywy Okręgowego Związku Kółek Rolniczych, Okręgowego Towarzystwa Rolniczego i przedstawicieli samorządu, urządzona będzie w Łasku w dniach 17, 18 i 19 września r. b. wystawa rolnicza obwodowa.

Przewodnicztwo komitetu wystawy objął miejscowy starosta p. Jan Wallas.

POŻAR W FABRYCE ABE I HENCZEGO

Wczoraj w fabryce trykotów Abe i Henczego, mieszczącej się przy ul. Wólczańskiej 19 wybuchł pożar, który z gwałtowną szybkością począł się rozszerzać. Natychmiast zaalarmowane oddziały straży ogniowej rozpoczęły akcję ratowniczą celem umiejscowienia pożaru. Po godzinie zmaganiu się z ogniem udało się pożar umiejscowić.

Jak ustaliło przeprowadzone natychmiast dochodzenie przyczyną pożaru było krótkie spięcie, skutkiem którego zajęły się bele bawełny. (r)

POD KOŁAMI SAMOCHODU.

Przy zbiegu ulic Żeromskiego i Konstantynowskiej najechało wczoraj w godzinach rannych auto na przechodzącego jeźdźcę, 17-letniego Lejba Znachora handlarza domokrężnego bez stałego miejsca zamieszkania. Uległ on złamaniu lewej nogi oraz ogólnym potłuczeniom ciała. Zawezwano na miejsce wypadku pogotowie ratunkowe. Lekarz w stanie bardzo ciężkim odwiózł Znachora do szpitala św. Józefa przy ul. Drewnowskiej. Szofer korzystając z zamieszania zbiegł w niewiadomym kierunku. (r)

LOWARY ŁÓDZKIE W PORTUGALJI.

Jak się dowiadujemy, nowy konsul polski w Portugalii, p. Jan Perłowski, zajął się sprawą przywozu łódzkich wyrobów włókienniczych do Portugalii.

Jednocześnie zajmuje się tem także poseł portugalski w Warszawie. Prosił on jednego z przemysłowców łódzkich o przedstawienie mu wyczerpującego memoriału w tej sprawie, który ma zawierać szczegółowe dane statystyczne, o możliwościach wywozowych. (b)

Stargana nić życia.

Tragedja bezimiennnej kobiety.

Samobójczy skok z 2-go piętra na bruk ulicy.

Wczoraj około godziny 5 po południu przechodnie ulicy Piotrkowskiej byli świadkami tragicznego wypadku.

Z okna II piętra hotelu Polskiego (Piotrkowska 3) wyskoczyła na bruk około 26-letnia dostojnie ubrana kobieta. Opluwając krwią przeniesiono do bramy hotelu i zawezwano karetkę pogotowia ratunkowego. Lekarz stwierdził u desperatki pęknięcie podstawy czaszki i złamanie prawego przedramienia. Nieprzytomną, w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala im. Poznańskich.

Przeprowadzone przez V komisariat policji dochodzenie wstępne ustaliło co następuje.

Krytycznego dnia około godziny 4 rano przybył do hotelu przyjezdny z Warszawy niejaki p. Walenty Świderski farmaceuta, zamieszkały przy ulicy Emilji Plater 5.

P. Świderski przybył w towarzystwie młodej kobiety. Zamieszkali oni we frontowym pokoju II piętra Nr. 17.

W chwili po przybyciu pan S. wyszedł, pozostawiając swą towarzyszkę w pokoju hotelowym. Wróciwszy około południa za mową suty obiad z wódką, który spożywali nie w restauracji lecz w pokoju hotelowym.

Obiad przeciągnął się do godziny 5 po południu. W tym czasie p. S. wyszedł na chwilę, pozostawiając w pokoju swą przyjaciółkę, noszącą się już z zamiarem popełnienia samobójstwa.

W tejże chwili numerowy hotelu usłyszał jakieś zamieszanie. Pośpieszwszy na tychmiast ujrzał w pokoju, kobietę stojącą w otwartym oknie.

Krzyknawszy „co pani robi” numerowy rzucił się w kierunku okna usiłując pochwycić kobietę.

Było już jednak zapóźno! Nieznajoma wyskoczyła na bruk.

Kiedy p. Świderski wrócił do numeru było już po fakcie. Po przyjaciółce jego pozostał tylko granatowy, obsyty popieletem futerkiem płaszcz oraz 5 podartych przez nią, w chwili zdenerwowania, stużłotowych, nowych banknotów.

Nazwiska desperatki nie ustalono, wiadomem jedynie jest, że pochodzi ona z Pabjanic.

Badany przez policję pan S. oświadczył, że nazwiska kobiety nie zna, choć w perjodycznych odstępach czasu przebywał z nią już trzykrotnie w hotelu „Savoy”. Przyczyna tragicznego kroku młodej kobiety okryta jest narazie tajemnicą. Policja w sprawie tej prowadzi dalsze dochodzenie.

—10—

Łódź będzie miała własną radiostację nadawczo-odbiorczą.

Prace przygotowawcze na lotnisku łódzkim są już w toku.

W związku z rozwojem komunikacji lotniczej na szlaku pomiędzy Łodzią a Warszawą — podjęte zostały przygotowania do zmontowania na lotnisku wielkiej stacji radiowej nadawczo-odbiorczej. Radiostacja ta przystosowana będzie do wzrastających potrzeb komunikacji powietrznej Łodzi.

W ten sposób uwzględnione będą mogły być te wszystkie warunki, które przyczynić się mogą do regularności i punktualności lotów, gdyż lotnicza ta stacja radiowa nadawczo-odbiorcza będzie dawała co pewien czas komunikaty o pogodzie, panującej na szlakach lotu. Informacje o stanie pogody nadawać będzie radiostacja łódzkiej w formie stałych meldunków stacją meteorologiczną, zmontowaną na lotnisku łódzkim.

Budowa radiostacji ma być ukończona na jesień. Z czasem stacja ta będzie mogła służyć również i dla celów audycji, zastępując w ten sposób radiostację nadawczą Polskiego Radia w Łodzi do czasu wybudowania przez to przedsiębiorstwo wielkiej stacji nadawczej, odpowiadającej potrzebom kulturalnym i gospodarczym Łodzi. (e)

W obronie ducha.**Dzieci polskie z Niemiec będą się kształciły w szkołach łódzkich.**

W okresie kończących się już ferij letnich bawiły w szeregu miejscowości województwa łódzkiego dzieci polskie przybyłe z większych miast niemieckich, na skutek starań i zabiegów wyłonionego przez Związek Obrony Kresów Zachodnich komitetu obywatelskiego z przedstawicielami samorządu, władz i organizacji społecznych na czele. Dzieci te rozmieszczone zostały w kilku posiadłościach ziemskich pod Wieluniem, Kaliszem, Piotrkowem oraz z inicjatywy kuratorium szkolnego i inspektorów szkolnych — w niektórych budyn-

kach szkół powszechnych. Obecnie kuratorium szkolne na skutek porozumienia ze Związkiem Obrony Kresów Zachodnich i na skutek poleceń oraz instrukcji Min. W. R. i O. P. podjęło pertraktacje z poszczególnymi dyrekcjami szkół w sprawie zarezerwowania odpowiedniej ilości miejsc dla tych dzieci. Istnieje bowiem projekt sprowadzenia ich do kraju z obczyzny na stałe kształcenie się w Polsce, a wynik tej akcji oświatowo-kulturalnej uzależniony jest w pierwszym rzędzie od toczących się obecnie rokowań. (e)

Kasa Chorych przeprowadza reorganizację lecznictwa.

Pian naczelnego lekarza przedmiotem obrad zarządu.

Z chwilą powołania dr. Tomaszewicza na stanowisko naczelnego lekarza Kasy Chorych m. Łodzi podjęte zostały prace nad wprowadzeniem szeregu zmian w systemie lecznictwa kasowego i usunięcia tych braków, jakie ostatnio w pracy w poszczególnych lecznicach dały się zauważyć.

W pierwszym rzędzie chodzi o usunięcie natłoku i oczekiwania przez chorych w lecznicach podczas pewnych dni. Redukcja zbędnych formalności biurowych

będzie dalszym etapem tej pracy reorganizacyjnej, której plany szczegółowe są obecnie opracowywane przez naczelnego lekarza w porozumieniu z dyrekcją Kasy.

Całkowita realizacja tych planów będzie ukończona po oddaniu do użytku nowych lecznic Kasy.

Plan reorganizacji będzie niebawem przedmiotem dyskusji na posiedzeniach zarządu Kasy Chorych. (e)

Polskie cywilne ustawodawstwo lotnicze.

Prace i projekty Ministerstwa Komunikacji.

Szybki rozwój napowietrznej komunikacji lotniczej w Polsce i zagranicą wymaga odpowiedniego ujęcia tej dziedziny w ramy co jest zadaniem Ministerstwa Komunikacji, któremu podlega lotnictwo cywilne.

Ministerstwo Komunikacji, przeprowadziło przedewszystkiem szczegółową kontrolę organizacji i gospodarki polskich przedsiębiorstw komunikacji powietrznej, otrzymujących, jak wiadomo, stałe subwencje, precyzując na tej podstawie swój stosunek do tych przedsiębiorstw.

W dziedzinie prawnej opracowany został projekt ustawy o żegludze powietrz-

nej, który reguluje stosunek Ministerstwa Komunikacji i innych zainteresowanych ministerstw do lotnictwa cywilnego, kompetencje w tej dziedzinie poszczególnych organów państwowych i stosunek przedsiębiorcy do pasażera i nadawcy towaru.

Prócz tego przygotowano najpilniejsze przepisy wykonawcze do tej ustawy. Jednym z najważniejszych dla rozwoju lotnictwa cywilnego projektów, opracowywanych obecnie przez Ministerstwo Komunikacji, jest projekt ustawy o popieraniu lotnictwa, który ma pierwszorzędne i zasadnicze znaczenie.

Zniesienie kary aresztu na sołtysów

za przekroczenia służbowe.

Niektórzy starostowie korzystali z art. 257 obowiązującej jeszcze ustawy o urządzeniu gmin wiejskich w b. Królestwie Polskim z dnia 2 marca 1864 r. Artykuł ten przewiduje, jako najwyższy stopień kary dyscyplinarnej stosowanej przez starostów do wójtów, sołtysów i pisarzy gminnych — karę aresztu. Zdarzyły się wypadki, na szczęście nieliczne, że stosowano masowo karę aresztu do sołtysów, a nawet osadzano ich w więzieniu razem z przestępcami politycznymi.

Chcąc na przyszłość zapobiec stosowaniu w praktyce tej kary, która jest oczywistym anachronizmem i nie da się pogodzić ze stanowiskiem wójta, sołtysa lub pisarza gminnego, minister spraw wewnętrznych wystosował do wojewodów okręgowych, w którym podkreśla, że „nowe prawodawstwo polskie, a nawet dawne ustawy o organizacji samorządu terytorjalnego, które dotychczas obowiązują w innych dzielnicach Rzeczypospolitej, takiego uprawnienia dla władz nadzorczych nie zawierają”. Minister zaleca, aby w wypadkach poważnych uchybień władze nadzorcze raczej złożyły z urzędu zdyskwalifikowanych wójtów, sołtysów i pisarzy gminnych, aniżeli karały ich aresztem.

NOCNE DYŻURY APTEK.

Dzisiaj dyżurują apteki: G. Antoniewicza (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 154), W. Sokolewicz (Przejazd 19), R. Rembowski (Andrzeja 26), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicz (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56). (b)

Ministerstwo, chcąc dać polskim przedsiębiorstwom komunikacji lotniczej podstawy do zdrowych warunków kredytowych, zapewniło im przedłużenie koncesji na lat 10. Dając do włączenia Górnego Śląska, jako gospodarczo dla Polski bardzo ważnej polaci kraju, w polską sieć komunikacji lotniczej, ministerstwo zapewniło pomoc organizacyjną, jak i subwencyjną powstającemu górnośląskiemu towarzystwu żeglugi powietrznej.

O ile chodzi o działalność na terenie międzynarodowym, sporządzono projekty umów lotniczych między Polską a Rumunią i Austrią, rozpoczynając równocześnie prace przygotowawcze do zawarcia konwencji lotniczej z Francją. Prócz tego przedstawiciele Ministerstwa Komunikacji brali udział w 2-ich konferencjach międzynarodowej komisji żeglugi powietrznej oraz w konferencji podkomisji lotniczej komitetu rozbrojenowego Ligi Narodów.

Opracowano również polski projekt międzynarodowej konwencji o przewozach powiatrznych, który ma być tematem obrad międzynarodowego kongresu lotniczego. Kongres ten odbędzie się prawdopodobnie w Polsce.

Wreszcie wydział lotniczy Ministerstwa Komunikacji przygotował do druku międzynarodową konwencję lotniczą.

Co dziś usłyszymy z głośnicy radjo-aparatu?

Program warszawskiej stacji nadawczej.

Sobota, 20-go sierpnia.

Warszawa, 1111 m. — 12.00 i 15.00 Komunikaty; 16.35 Odczyt p. t. „Powstanie węgierskie” (z powodu święta narodowego węgierskiego) wygłosi prof. Wł. Dzwonkowski; 17.00 Nad program i komunikaty; 17.15 Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyktando L. Dworakowskiego oraz Al. Junowicz (flet), Bronisław Nietysza (śpiew) i Stan. Nawrocki (akomp.); 19.35 Komunikaty P. A. T.; 18.50 Odczyt p. t. „Rajdokrakowa”, wygłosi dr. M. Stępnowski; 19.15 Rozmaitości; 19.35 Odczyt p. t. „Nasze dni zdrowia”, wygłosi dr. Czesław Wroczyński z działy „Higiena”; 20.00 Komunikat rolniczy; 20.15 Koncert wieczorny, w przerwie biuletyn „Messenger Polonais” w języku francuskim. Transmisja z Doliny Szwajcarskiej. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Al. Sielskiego, M. Bojar-Przemieniecka (śpiew), Miecz. Salecki (śpiew) i M. Robakowa (akomp.); 22.00 Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, komunikaty policji, komunikaty P. A. T., nad program.

Kraków, 422 m. — 17.15 Transmisja z Warszawy; 18.40 Nad program; 19.00 Odczyt p. t. „Motywy religijne we współczesnej poezji francuskiej”, wygłosi dr. M. Brahmier, asyst. uniw. Jagiellońskiej; 19.30 Odczyt p. t. „Przegląd polityki zagranicznej z ubiegłego tygodnia”, wygłosi J. A. Reguła, wicesekr. uniw. Jagiellońskiej; 20.00 Komunikaty; 20.30 Transmisja z Warszawy; 22.30 Transmisja koncertu z restauracji „Pavillon”, Kraków.

SKŁAD NOWEGO SEJMIKU PIOTRKOWSKIEGO.

Jak donosiliśmy, do sejmiku piotrkowskiego przeprowadzono po gminach nowe wybory, których wynik jest następujący: Wybrano przeważnie włościan, którzy się podają za bezpartyjnych, po 2 z każdej gminy. Wszystkich delegatów sejmiku będzie 46. Dotąd wybrano 42, bo w Belchatowie jeszcze wybory gminne nie przeprowadzone, a w gm. Podolin wybory do sejmiku wkrótce się odbędą.

Wybrano prawie samych rolników. Większa własność, która w poprzednim sejmiku miała 8 przedstawicieli, wchodzi do sejmiku zmniejszona. Obecnie wybrani zostali ponownie tylko pp.: Kazimierz Kotliński (gm. Parzniewice) i Czesław Turboyski (gm. Gorzkowice).

Stan zabudowania m. Łodzi.

Zestawienia statystyczne nieruchomości.

W wydany świeży „Roczniku Statystycznym miasta Łodzi” (za rok 1926) znajdujemy interesujące dane z zakresu statystyki nieruchomości łódzkich. Podług tych danych Łódź liczy 13.622 budynków mieszkalnych, w tej liczbie: budynków parterowych 3.932, jednopiętrowych — 3.788, 2-piętrowych — 2.150, 3-piętrowych 3.002, 4-piętrowych — 428, 5-piętrowych 30, 6 i 7-piętrowych 5, wysokość nie podana — 287.

Jak widać, najliczniejsze są kategorie budynków parterowych i jednopiętrowych. Budynki te stanowią łącznie 56% ogólnej liczby budynków mieszkalnych w Łodzi.

Podział budynków podług roku budowy lub gruntownej przebudowy przedstawia się następująco:

okres budowy wzgl. gruntownej przebudowy	liczba budynków mieszkalnych
do 1830 r.	76
1831 — 1840	43
1841 — 1850	84
1851 — 1860	156
1861 — 1870	317
1871 — 1880	706
1881 — 1890	1.169
1891 — 1900	2.210
1901 — 1910	2.951
1911 — 1914	1.259
po 1914 r.	247
niewiadomo	3.837

Z przytoczonego zestawienia wynika, że w ostatnich latach przed wojną ruch budowlany w Łodzi rozwijał się b. intensywnie. W dziesięciolecie 1901 — 1910 wzrosło corocznie średnio 295 budynków, w ostatnim zaś czteroleciu, poprzez dziającą się wojnę światową, roczny przyrost budynków w Łodzi wyrażał się liczbą przeciętną 465. Od chwili wybuchu wojny ruch budowlany w Łodzi zamarł. W okresie 1915 — 1921 wzniósł się ogółem 217 budynków, co stanowi mniej niż średni roczny przyrost nowych budynków z okresu 1891 — 1900.

Walka z anty-sanitarnym stanem domów.

Trzy nowe ekspozytury Komisarjatu Rządu.

Za 2 tygodnie utworzone zostaną w poszczególnych punktach miasta 3 ekspozytury Komisarjatu Rządu. Celem utworzenia tych ekspozytur jest dążność do odciążenia nawału prac w centrali Komisarjatu Rządu oraz umożliwienia bezpośredniego zetknięcia się ludności z władzami administracyjnymi. Wobec utworzenia w dniu 1 września tych ekspozytur podjęta zostanie z całą energią bezwzględna walka z anty-sanitarnym stanem posesyj. W tym celu władze administracyjne

nawiążą ścisły kontakt z komendą policji, a kierownicy komisarjatów będą sprawować bardzo dokładnie w jak najczęstszych odstępach czasu poszczególne domy. W ten sposób bowiem władze administracyjne dążą do stałego utrzymywania porządku w domach i ubikacjach przez właścicieli nieruchomości, którzy w obawie częstych rewizji sanitarnych zaczęli zupełnie dokładnie przestrzegać odnośne przepisy. (e)

Fiasco z kopalnią złota w poznańskim.

Przed kilkoma dniami społeczeństwo poznańskie zelektryzowała pogłoska, jakoby w Guliłowach, majątku wojewody poznańskiego p. Bnińskiego, leżącym w powiecie średzkim natrafiono na złoża piasku gęsto przetkanego łuskami o połysku złota. Jeśli jest złoto na Polesiu, dlaczego nie może być w poznańskim? Lecz, że oko ludzkie zawodzi, a każdy przeciętny obywatel, nie mający wiele ze złotem do czynienia, może się mylić, próbkę drogiego piasku poddano ekspertyzie dyrektora instytutu geologicznego uniwersytetu poznańskiego prof. dr. Wójcika, który

orzekł, że złotośny piasek jest zwierzęcą granitą, względnie gnańsem, a znajdujące się w nim błyszczące łuski, a właściwie jasnego muskowitzu i ciemnego biotyty, pyłem zwierzęcych skał ortoklazu i plagi oklądów. Materiał pochodzi z bardzo zwierzęcego bloku przywleczonego do nas przez lodowiec ze Skandynawii lub Finlandji w epoce lodowej.

W ten sposób pogłoska została ostatecznie wyjaśniona i domorośli poszukiwacze złota mogą zaprzestać przygotowań do londonowskiego wyścigu dla objęcia w posiadanie złotośnych działek.

Krwawa zemsta odpalonego konkurenta.

Nożem w serce pchnął szczęśliwego rywala.

Z Warszawy donoszą:

W dniu wczorajszym miasteczko Sochaczew było terenem krwawej zemsty, jakiej dokonał jeden z jego mieszkańców na swym szczęśliwym rywalu.

Franciszek Michalak, stały mieszkaniec Sochaczewa, zapalał miłością do nadobnej sąsiadki, Marii P. Dziewczyna odznaczała się niepospolitą urodą. O względy jej starała się prawie cała sochaczewska młodzież.

Nadobna Marynia nie zwracała wielkiej uwagi na zalecanki Michalaka. Lubiła go, dość chętnie przebywała w jego towarzystwie, ale o głębszym uczuciu nie było mowy.

Michalak te objawy sympatii brał za dowody miłości i rościł sobie z tego tytułu prawa do dziewczyny.

Przed paru tygodniami poznała ona niejakiego Antoniego Barańskiego.

Nie sympatii zawiązała się między młodymi. Miejsce Michalaka zajął Barański. Dziewczyna pokochała go szczerem, głębokim uczuciem. Nie znaczyło to jednak, że zerwała z Michalakiem...

Ale ten zaczął od niej stronić. Całą winę przypisując Barańskiemu, zaprzysiął mu też zemstę.

— Niedoczekanie jego dziewczynę odbijać, ja mu pokażę... — odgrażał się nieraz w gronie kolegów.

W dniu wczorajszym wieczorem spotkał ich oboje na ulicy. Poszedł nieznacznie za nimi.

Barański odprowadził dziewczynę do jej mieszkania i pożegnał ją czule. Stał jeszcze, czekając, aż dziewczyna zniknie za drzwiami.

Poczem wolno skierował się ku miasteczku. Nagle ukryty za drzwiami Michalak rzucił się na niego z tyłu. W ręku jego błysnął nóż.

W ostatniej chwili Barański odwrócił się.

Michalak z całej siły uderzył go nożem w okolicę serca.

Barański padł trupem.

Zabójcę osadzono w areszcie.

U progu jesiennej sezonu filmowego.

Co zabłyśnie w sezonie 1927-28 na ekranach polskich?

Przegląd zapowiadanych nowości kinowych.

V.

Do arcydzieł kinowych nadchodzącego sezonu 1927-28 należeć będą niewątpliwie również szlagiery, które na kinematograficzny rynek Polski wypuszcza biuro „Wir-Film”. Wymienić należy tu przede wszystkim: 1) „Napoleon w Moskwie” (Gwiazda Napoleona), najpotężniejsza epopeja filmowa, z dziełami boga wojny z Karolem de Vogt, Marią Minicenti i Angielem Ferrari na czele; 2) „Pieśń miłości”, tragedia niezapkojęnych pożądań z Vivian Gibson i W. Dieterle; 3) „Ruina potęgi Habsburgów”, wstrząsający dramat na tle wielkiej wojny z Xenią Desni; 4) „Ulica zapomnienia” z Helą Moją; 5) „Ich troje...”, dramat z za kulis albowy małżeńskiej z Lottą Lorrins i W. Pitschmannem; 6) „Dziewczęce usta całowałem nie raz...”, z Elżbietą Pijanęff i Alfonssem Frylandem.

Pierwszym amerykańskim filmem Emila Janningsa jest „The of All Flesh”. Jannings gra rolę uczciwego, pracowitego, pedantycznego bankiera, który schodzi z prawej drogi, dzięki młodej kobiecie, spotkanej podczas wypadku kolejowego. Punktem kulminacyjnym dramatu jest chwila, kiedy stary już człowiek, który uchodził już za zmarłego, wraca do rodzinnego miasta i zdaleka patrzy na swoje dorosłe dzieci. Najbardziej wzruszający jest moment, kiedy starzec, znany pod zmienionym nazwiskiem, przygląda się przez okno zabawie rodziny podczas święta Bożego Narodzenia. Partnerką Janningsa jest Bella Bennett.

W sezonie 1927 — 28 ujrzymy również na ekranach polskich „Tkaczy” Gerharda Hauptmanna w genialnej realizacji filmowej Fryderyka Zelinka. Wprawili oni w podziw prasę i publiczność europejską. Doszło do tego, że publiczność w Berlinie przerywała seans burzą oklasków, a obecnego na premierze Hauptmanna rozentuzjuszony tłum wyniósł na rękach. Kreacje Pawła Wegenera, Wilhelma Dieterle i Dagny Servaes przejdą, zdaniem prasy, do historii kinematografii. Film znajduje się w posiadaniu „Muza-film”.

Pierwszym filmem Ernesta Lubitscha dla wytwórni „Metro-Goldwyn”, do której jak wiadomo, przeniósł się po opuszczeniu „Warner Brothers” będzie film pod tytuł „Stary Heidelberg”. Odtworzenie głównej roli kobiecej powierzone zostało po dłuższych poszukiwaniach i namysłach — Nonnie Shearer. Partnerem jej będzie Ramon Navarro w roli księcia Karola-Jana.

Raymond Bernard, twórca „Cudu wilków” i „Gracza w szachy” sfilmował dla „Societe des Romans historiques films” obraz pod tytuł „Życie Chopina”. Jest to replika polsko-francuska na „Życie Beethoven”, sfilmowane w Niemczech. Film ten ukaże się w Polsce w sezonie zimowym 1927-28.

Dalsze szczegóły podamy w następnych numerach „Kur. Łódz.”.

Ceny na rynkach łódzkich

W dniu wczorajszym ceny artykułów spożywczych na rynkach łódzkich kształtowały się następująco:

Nabiał: masło osekowe 5.40 — 5.70 do 6 złotych za kilogram; masło śmietankowe 6 i pół do 7 zł.; jajka 2.30—2.50—2.70, za 1 gatunek jaj tak zwanych wybieranych do 2.80, jajka skrzynkowe 2.40 za mendeł; litr śmietany słodkiej 2.60—2.80; litr śmietany kwaśnej (zbieranej) do 3 złotych; kilogram twarogu 1.50 do 1.70; kilogram sera 1.80 do 2 zł.; litr mleka 40 — 45 groszy.

Drób: kura 4.00 — 6.00 do 7 i pół złotych; kaczka 3.00 — 5.00 do 6 zł.; kurczak 4 do 5 zł. za parę; kurczak większy 3 do 3 i pół zł. za sztukę; młode gołębie 2 do 2 i pół zł. za parę; gęś 9 — 10 zł.; indyki młode do 12 złotych.

Ziemiopłody: kilogram ziemniaków 15 do 17 groszy; za korzec (100 kilogramów) ziemniaków płacono od 13 do 15 i pół zł.; kilogram cebuli 80 do 90 groszy.

Ogrodowina: kilogram szpinaku 65 do 80 gr.; kłg. szpinaku 80 gr. do 1 zł.; pe-czek marchwi 5 — 10 gr.; pe-czek buracz-ków 5 — 10 gr.; pe-czek cebuli 10 — 15 gr. pe-czek sałaty 15 — 20 gr.; pe-czek rzod-kiewek 15 — 20 gr.; kłg. grochu ogrodowego 50 — 60 gr.; kłg. groszku polnego (siraćki) 40 do 50 gr.; główka kapusty zwykłej od 15 do 30 gr.; główka kapusty włoskiej 20 — 40 gr.; kalarepka 5 — 10 gr.; pe-czek rzodkwi 5 — 10 gr.; ogórki inspekcyjne 10 — 25 gr. za sztukę; ogórki gruntowe (do kiszenia) od 30 do 45 gr. za mendeł; kalafior od 15 do 40 gr. za sztukę; kilogram pomidorów od 1 zł. do 1.60; włoszczyzna 15 groszy za pe-czek.

Owoce: (cena za 1 kilogram) jabłka od 80 gr. do 1.20; jabłka kompotowe 30 do 50 gr.; gruszkę 80 gr. do 1 i pół zł.; śliwki 1.30 do 1.60; rengrody 2 i pół do 3 zł.; morele 4 zł.; litr borówek 30 do 40 gr.; litr jagód 70 — 80 gr.; litr jeżyn 40 — 50 gr.; grzybki do marynowania (borowiki) 3 do 4 zł. za koszyk; grzybki do jedzenia 40 do 50 gr. za litr.

BUDOWA SZOSY W TUSZYŃKU.

Na wniosek Kasy Chorych starostwo przystąpi wkrótce do budowy szosy, która będzie prowadziła z Tuszyńka do sanatorium. W ten sposób sanatorium uzyska dogodnie połączenie z Łodzią. (u)

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w sobotę, dnia 20-go b. m., o godz. 8.45 wieczorem, odbędzie się w Teatrze Miejskim premiera rewii pod tyt. „Paryż-Łódź” w 18 obrazach, pióra Stanisława Felixa.

W wykonaniu biorą udział najulubieńsze sily artystyczne scen łódzkich pp.: Lola Patroni, Loda Niemirzanka, Zofia Tatarkiewiczówna, Helena Halinicz oraz pp.: Kazimierz Fabisiak, Karol Łabędzki, Wiesław Mirewicz, Konstanty Tatarkiewicz, Roman Urbański, Zygmunt Wilczkowski, Jerzy Woskowski, Józef Pelszyk.

Pracę reżyserską podzielił między sobą: K. Tatarkiewicz, R. Urbański i J. Woskowski.

Część muzyczna obfitująca w najnowsze szlagiery paryskie, prowadzi p. Z. Białostocki.

Na całość rewii składają się szlagierowe piosenki, barwne inscenizacje i pełne humoru skecze oraz tańce w wykonaniu zespołu girlsów i par baletowych.

Przy fortepianie zasiadzie pianista, p. Władysław Eiger, kompozytor rewii „Chcę zostać gwiazdą”, wystawionej w ub. roku w ogrodzie im. Staszica.

Część dekoracyjna w opracowaniu art. mal. K. Mackiewicz. Bilety w przedsprzedaży w sklepie Wojciecha Salwy (Moniuszki 2) w godz. od 10 rano do 7 wieczorem, od 7.15 w kasie teatru.

KINO Dom Ludowy

ul. Przejazd 34.

Dziś! — — Dziś!

Przepiękny dramat erotyczny p. t.

„Spowiedź Królowej”

W rolach głównych genialni artyści:

Alice Terry i Levis Stone.

Ceny miejsc: W dnie powszednie na

wszystkie seansy, zaś w sobotę, niedzielę

i święta od godz. 2 do 3 po południu

I m. 60 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr.

W soboty, niedziele i święta od godz. 3

po poł. I m. 80 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr.

Kurjer Sportowy

Nowy angielski hydroplan sportowy Napier S. 5, na którym lotnik angielski ubiegać się będzie o puchar Schneidera w międzynarodowych zawodach lotniczych w Wenecji.

Prawa Polski a Międzynarodowy Komitet Olimpijski.

Międzynarodowy Komitet Olimpijski, znany z jego przeszło trzydziestoletniej owocnej pracy na polu odrodzenia fizycznego ludzkości. Podziwiamy sprawność z jaką działa ta instytucja od zarania swego istnienia, wiemy o żelaznej konsekwencji, z jaką jej twórca i wieloletni prezes baron Coubertin, dąży do raz wytkniętych celów. Zdajemy sobie wreszcie sprawę, że owocem prac tej instytucji jest złączenie pod hasłem kultury sportowej wszystkich pięciu części świata.

Obecnie, kiedy sport polski przygotowuje się do powtórnego wystąpienia w szrankach olimpijskich, wskutek tego — do potwierdzenia uznania dla idei i prac Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego — w tej chwili nie od rzeczy będzie wskazać na fakt, który doskonale charakteryzuje nadzwyczaj wysoki poziom kulturalny i moralny Komitetu, oraz wpływający stąd stosunek Komitetu do praw narodu polskiego przed wskrzeszeniem polskiej niezawisłości państwowej.

Ten nieznan szerszemu ogółowi fakt przytacza dr. Stanisław Polakiewicz w swem doskonałym dziele pod nazwą — „Igrzyska VIII-ej Olimpiady”.

Oto w urzędowym sprawozdaniu z Igrzysk V Olimpiady, odbytych w Sztokholmie w 1912 roku, po wyliczeniu wszystkich tych państw, które otrzymały zaproszenie na Igrzyska Sztokholmskie —

znajduje się ustęp, który w tłumaczeniu brzmi:

„Inne kraje, które nie miały przedstawicieli w Międzynarodowym Komitecie Olimpijskim, nie mogły w konsekwencji otrzymać w tym czasie oficjalnego zaproszenia. Temi krajami były: Argentyna, Brazylia, Chile i inne narody Południowej Ameryki, Austria, Kanada, Chiny, Kuba, Indie Wschodnie, Luksemburg, Nowa Zelandia, Persja, Polska, Serbia i Siam”.

Te kilka suchych słów, wyjaśniających przyczynę niezaproszenia szeregu krajów, między innymi i Polski, mówi bardzo wiele. W czasie, kiedy prawa narodu polskiego do własnej reprezentacji zapominane były na całym świecie, kiedy wyznaczeni z karty Europy — figurowaliśmy jedynie jako poddani jednego z trzech mocarstw — w tym czasie, już wtedy potężna instytucja międzynarodowa uznaje nasz samostanny byt. Traktując Polskę, jako całość, nazywając ją „krajem” i oddając jej prawo do samostannej reprezentacji w stadjonie sztokholmskim — Międzynarodowy Komitet Olimpijski dał szczytny przykład poszanowania praw narodów ujarzmionych.

Sila i przemoc, które wydarły nam samostanną państwową, nie zdołały zatrzeć w oczach twórców nowoczesnego olimpiizmu naszej odrębności kulturalnej i narodowej.

Kobiety na olimpiadach.

Udział kobiet w nowoczesnych olimpiadach nie należy do zdobyczy zbyt nowych. Pierwsze trzy olimpiady odbyły się bez ich udziału, jednakże już w IV-ej olimpiadzie 1908 roku w Londynie wszystkie figurowa na tyżwach stają się ich polami popisu.

W miarę rozrostu sportu oraz przenikania jego do sfer kobiecych — coraz więcej konkurencji olimpijskich staje się dostępną dla płci słabej. W ostatnich igrzyskach olimpijskich, odbytych w 1924 roku w Paryżu na dwadzieścia sportów, kobiety wzięły udział w pięciu, a mianowicie: lawn-tenisie, szermierce, pływaniu, sportach zimowych i gimnastyce (pokazy).

W międzyczasie jednak sfery kobiece zainteresowały się lekko-atletyką, która w programie olimpijskim zajmuje najwybitniejsze miejsce. Ostatnie kilka lat — to okres wprost żywiołowego rozwoju kobiecej lekko-atletyki, to lata wciąg nowych kobiecych rekordów. Ruchowi temu nie była obca i Polska, gdzie wszak nazwisko Konopackiej należy do najbardziej popularnych postaci sportowych.

Nie więc dziwnego, że kobiety rozpo-

częły walkę o dopuszczenie ich do konkurencji lekko-atletycznej na IX-ej Olimpiadzie 1928 roku w Amsterdamie — walkę uwieńczoną pomyślnym skutkiem. Do programu olimpijskiego po raz pierwszy wstawiono pięć punktów kobiecej lekko-atletyki, a prawdopodobnie jest, że X Olimpiada tę ilość zapewne powiększy.

Narazie jednak kobiety będą walczyły w biegach płaskich na 100 i 800 metrów, w skoku wwyż, rzucie dyskiem oraz biegu rozstawnym 4x100 metr.

Inowacja ta dla Polski nie jest bez znaczenia. Posiadamy bowiem w kobiecej lekko-atletyce szereg zawodniczek, które śmiało zaliczyć można do czołowej grupy europejskiej, zaś znakomita Konopacka ma w rzucie dyskiem groźną przeciwniczkę jedynie w Niemce Reuter.

Przedolimpijskie przygotowanie, które projektowane jest dla naszych najlepszych lekkoatletek, bezwarunkowo podniesie ich wartość sportową, a ambicją, z jaką nasze panie zwykły walczyć, każe przypuszczać, że przyczynią się one wybitnie do powodzenia barw polskich w olimpiadzie przyszłego roku.

Ruch na boiskach, bieżniach i szosach.

Sobota, dnia 20 sierpnia: boisko ŁKS, godz. 16 — Rapid — Hasmona; boisko przy ul. Wodnej, g. 17 — Hakoah — Siła.

Niedziela, dnia 21 sierpnia: boisko ŁKS, godz. 9 — ŁKS III — ŁTSG II, godz. 11 — ŁKS II — ŁTSG I., godz. 16 — PTC — GMS; boisko przy ul. Wodnej, godz. 11 Turysty II — Siła I; godz. 16 — Pogoń — SSKM (Chojny); boisko Burzy w Pabianicach, g. 11 — Rudzkie T. S. — Burza; boisko w Zdunskiej Woli, g. 15 — Sokół (Zd. Wola) — Policyjny; boisko Odrodzenia (Chojny), g. 16 — Odrodzenie — Orkan; boisko w Kaliszu, g. 11 — Prośna — Union, mistrzostwo ŁZOPN.

Z meczów o mistrzostwo Ligi Okręgowej najciekawszym będzie mecz między drugą drużyną ŁKS-u i ŁTGS. Drużyna ŁKS prowadzi obecnie w mistrzostwie nadwyżką jednego punktu nad ŁTSG, która to jednak nadwyżkę traci nawet w wy-

padku nierozegranej. Ponieważ inne zespoły I Ligi są już stosunkowo słabsze i nie należy się spodziewać, by mogły wiele zaszkodzić drużynie ŁTSG, mecz ten należy uważać dla ŁKS-u za decydujący o mistrzostwie Ligi Okręgowej.

Obie drużyny wystąpią w najlepszych składach.

Prócz tego z innych dziedzin sportu odbędzie się na boisku DOK IV pięciobój kobiecy o mistrzostwo Łodzi oraz szereg wycieczek kolarskich, organizowanych przez sekcje kolarskie różnych klubów. I tak: Małkabi urządza wycieczkę do Bedonia (44 km.), Unja — do Łęczycy (78 km.), inne towarzystwa kolarskie wezmą udział w najpoważniejszej imprezie kolarskiej tego dnia — biegu o nagrodę przechodnią miasta Łodzi na dystansie 100 km. Bieg ten odbędzie się na szosie warszawskiej, ze startem i metą w Krzywiu.

Sport strzelecki w Polsce.

Oto kilka danych statystycznych: Powstaje pierwszy w Polsce sportowy klub strzelecki. W krótkim czasie buduje strzelnicę przy parku Skaryszewskim.

Przy W.K.S. Legii kierownik por. Z. Wasowicz organizuje sekcję strzelecką, która liczy już około 50 ćwiczących członków.

Klub sportowy „Korona” posiada sekcję strzelecką małowalibrową. Training Zw. Sportowy liczył przed wakacjami członków sekcji strzeleckiej około 8-miu.

Policyjne Koło Sportowe dzięki staraniom p. nadkom. Dąbrowskiego powołało do życia sekcję strzelecką. Obecnie na każdych zawodach strzeleckich, urządzanych na strzelnicach warszawskich bierze udział i nagrody kilku członków tej sekcji.

Komitet P. W. Kobieć ćwiczy stale z broni małowalibrową na własnej strzelnicy, a jak się dowiadujemy, ma przystąpić do budowy typowej strzelnicy w obrębie miasta.

Hufiec szkolny gimnazjum dyr. Giżyce-

kiego zdobył szereg nagród na zawodach z broni małowalibrowej.

Uczennice pensji p. Sierpińskiej przed wakacjami ćwiczyły na strzelnicy przy Nowym Świecie pod kierownictwem p. Kobylńskiej i t. d.

Jednym słowem sport strzelecki rozwija się w stolicy bardzo pomyślnie i wraz z ukończeniem wakacji zobaczymy znówu dobrych znających wycieczek i czerstwych na standzie w strzelnicach.

Według informacji, zasięgniętych w magazynach broni w Warszawie, zapotrzebowanie amunicji małowalibrowej zwiększyło się niepomniernie w stosunku do roku ubiegłego. Jest to jeden dowód więcej, że sport strzelecki małowalibrowy zyskuje niemal codziennie nowych zwolenników. Szkoda, że jeszcze ustawicznie zdani jesteśmy na kupno amunicji zagranicznej, albowiem nabój małowalibrowy, wyprodukowany przez zakłady amunicyjne Pocisk, niestety, w handlu się jeszcze nie pojawił.

Zatoka Pucka polskim kanałem La Manche.

Dwie kobiety i 18-letni pływak zaatakują niezdobytą jeszcze zatokę Pucką.

Zatoka Pucka jest polskim kanałem La Manche. W ostatnich czasach próbowano przebyć wpław zatokę Pucką z Gdyni na Hel, niestety, bez powodzenia. Prześwieca wynosi 18 km., lecz jest o tyle trudniejsza, że należy walczyć z falami morskimi, to też dotychczasowe próby nie zostały ukończone pomyślnym wynikiem. Morze okazało się krnąbrne, a pływający zbyt słabi.

Ostatnio podjęte zostały próby zdobycia zatoki Puckiej. Na atak wyruszyli: pp.: Sierakowski i Uziębło z Warszawy, Wolfan z Katowic oraz panie: Wermanówna i Lubieńska ze Lwowa.

Wszyscy startowali na Helu, pragnąc dobić do Gdyni (18 km.). Po ośmiu kilometrach, skutkiem dużej fali i przeciwnego wiatru, wszyscy przerwali próbę. Eskortował ich kuter Tryten. Niepowodzenia wyżej wymienionych nie były odośbione. Kpt. Szt. Gen., A. Poncet de Sandon, płynąc 5 h. m. z Gdyni na Hel, utknął

na 8-ym kilometrze i wylądował na eskortującym go kutrze.

Dodać należy, że dotychczas żaden pływak polski nie przepłynął nawet pół drogi z Gdyni na Hel.

Obecnie, jak się dowiadujemy, zatokę Pucką zamierzają zdobyć dwie kobiety: Kazimiera Lesińska i Gertruda Skowrońska oraz 18-letni Henryk Buza, wszyscy troje członkowie sekcji pływackiej Toruńskiego Klubu Sportowego. Próbe zaatakowania polskiego kanału La Manche zamierzają odbyć w najbliższych dniach. — Natknął ich do tego przedsięwzięcia zwycięski bieg Toruń — Bydgoszcz (43 km.), który przebyli w 6 godz. i 40 min., oddając P. Prezydentowi Rzeczypospolitej Mościckiemu pozdrowienie od wojewody Młodzianowskiego podczas regat wioślarskich w Bydgoszczy.

Śmiałym pływakom należy życzyć powodzenia. (e)

Polonia -- Ł. K. S.

Nie powiadło się ŁKS-owi w pierwszym spotkaniu z Polonią, a to z winy sędziego p. Ziemiańskiego, który do dnia dzisiejszego nie potrafił (!) nadesłać sprawozdania.

Sędzia ten dał się również we znaki Polonii podczas zawodów niedzielnych Polonia — Czarni, tak, że prasa dała mu dostateczną odprawę.

ŁKS, zachęcony ostatnimi sukcesami, postara się zapewne zrehabilitować za poprzednią klęskę, a może mu to przyspaść łatwo, gdyż Polonia nie przedstawia się dziś jednolicie i groźnie.

Coprawda ma Polonia kilka dobrych wyników, jak: z Wisłą 2:1, z Czarnymi 3:3, z IFC 3:1, z Pogonią 3:3 itd., jednak nie można tego brać na karb zasługi, raczej przypadku.

Przebieg gry w dużym stopniu będzie zależał od sędziego, któryby mógł obejść się bez eksperymentów, jakich często jesteśmy świadkami.

ŁKS wystąpi w tym samym składzie, który pokonał Cracovię, a więc: Miła — Cywiński — Jasiński, Trzmiel, Janczyk — Stedz, Aldek, Miller, Sowiak i Stollenwerk.

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki”.

Sobota, 20 sierpnia 1927 r.

„Kurjer Łódzki”.

O PODNIESIENIE CEŁ.

Konjunktura w Łodzi.

RYNEK BAWELNIANY

ex) Brak dostatecznej ochrony celnej dla pewnych kategorii fabrykatów przemysłowych, który utrudnia wytwórczość krajowej moźności konkurencji z produkcją zagraniczną od dłuższego czasu staje się coraz bardziej widocznym.

Rozważania na temat waloryzacji cel, która ma być niczem innym, jak tylko podniesieniem około 25 proc. pozycji taryfy celnej w formie waloryzacji, wykazały cały szereg poglądów na tę sprawę, które dadzą się podzielić na dwa zasadnicze: za waloryzacją oraz przeciw. Przeciwnicy waloryzacji wogóle negują potrzebę podniesienia taryfy celnej, uważając ją za zupełnie wystarczającą w obecnej chwili do zabezpieczenia produkcji albo też, nie wchodząc w te interesy, twierdzą, że podniesienie taryfy doprowadzi do zwyżki cen i wzrostu drożyzny. Nie chcąc tutaj polemizować z poglądami reprezentowanymi przez tych ostatnich, które nie mogą dziś być brane pod uwagę po smutnych doświadczeniach polityki gospodarczej z roku 1924/25, kierującej się właśnie takimi samymi zasadami, pogrzebanymi raz na zawsze przez krytykę, pragniemy zająć się poglądem, reprezentowanym przez dr. Ferdynanda Zweiga, który na ten temat ogłosił artykuł w nr. 30 „Przemysłu i Handlu”, dowodząc, że ochrona celna w Polsce jest zupełnie wystarczająca.

Miedzy innymi pisze autor tego artykułu te słowa:

„Wiadomo, że w stosunku do I półrocza 1925 r. ceny hurtowe wzrosły przeciętnie o 51,5 proc., kurs dolara natomiast o 72 proc.” (indeks cen hurtowych wynosił w okresie 6 — 12 czerwca r. b. cyfrę 151,5 w stosunku do I półrocza 1925 r., mianowicie indeks artykułów rolnych 151,6 — artykułów przemysłowych — 149,4), z czego wysuwa wniosek, że „w tych warunkach wszelka waloryzacja cel dałaby przemysłowi ochronę wyższą, niż w 1925 r., a wszak przemysł żąda tylko zrównania ochrony celnej ze stanem z I półrocza 1925 po za tem autor rozwija swą myśl na przykładach cyfrowych.

Należy zwrócić uwagę na niewspółmierność porównywanym ze sobą czynników, na których dr. Zweig opiera swój materiał dowodowy, a mianowicie kursu waluty i wskaźników cen hurtowych.

Jakkolwiek można się zgodzić z tem, że te dwa czynniki wzajemnie na siebie oddziałują, to jednakże trzeba zwrócić uwagę na to, że kurs waluty jest czynnikiem bezwzględny, pod adresem którego nie można mieć wątpliwości, podczas gdy wskaźnik cen hurtowych, jak wogóle każdy wskaźnik cen, jest normowany całym szeregiem względnych okoliczności, które bynajmniej nie mogą wykazywać właściwych kosztów produkcji, lecz przeciwnie, u nas zaś w Polsce po większej części ze względu na depresję gospodarczą, wywołaną całym szeregiem nienormalnych zjawisk gospodarczych, wskaźnik cen hurtowych na cały szereg artykułów jest niższy, aniżeli koszty produkcji, stąd też wszystkie obliczenia oparte na łączeniu i porównywaniu wskaźnika bezwzględnego, jakim jest wskaźnik walutowy, ze wskaźnikiem względnym, jakim jest wskaźnik cen hurtowych uważać musimy za bardzo względne i nie mogące służyć do twierdzenia bezwzględnie przekonujących wniosków.

Usuwać więc moźność oparcia się na podobnych próbach dowodowości, jakie zastosował dr. Zweig w swoim artykule, pragniemy tutaj wykazać, dlaczego przemysł żąda waloryzacji. Przemysł domaga się właściwie nie waloryzacji, ale podwyżki cel 25 proc. pozycji taryfy celnej, nie dlatego, że złoty uległ dewaluacji i że w ustawie celnej jest klauzula, upoważniająca pobieranie cel w złotych w złocie, nie dlatego, że wzrosły koszty pro-

dukcji, ale ponieważ pewne gałęzie przemysłu naszego nie mogą konkurować z zagranicznymi wyrobami ze względu na ich ceny na rynku wewnętrznym oraz ze względu na kredyt, jaki bez trudności zagraniczni dostawcy dają krajowym odbiorcom.

W tych motywach przemysłu, któremi dowodzi on konieczności podwyżki celnej najłatwiejszą drogą mian. przez waloryzację, dopatrzyć się można również tych przyczyn, które zmuszają naszych producentów do sprzedaży w wielu wypadkach swojej produkcji ze stratą (mała konsumpcja — wysokie koszty przy małej produkcji). Nie chodzi więc o waloryzację generalną, ale o wprowadzenie podwyżki cel, umożliwiającej naszym fabrykom produkcji z zyskiem, które wynikałyby nie z podwyższenia cen fabrykatów, ale ze zwiększenia jego produkcji.

Podwyżkę tę, bez względu na formę, w jakiej ona dokonana będzie, przemysł nasz uzyskać musi, o ile nie mają powtórzyć się podobne zjawiska, jak w roku 1925. Im później do tego przyjdzie, tem gorzej dla państwa i przemysłu.

Jeżeli przy tej okazji wysuwa się formę zwaloryzowania całej taryfy celnej, a następnie ogłoszenia wielkiej listy ulg celnych, co jest już u nas w pewnej mierze praktykowane, to postulat ten, ma na względzie jedynie inną sprawę, a mianowicie naszych traktatów handlowych, które przy wydawaniu ulg celnych moźnaby odpowiednio w skutkach złagodzić i wyłagować przy tej okazji ustępstwa u państw zagranicznych dla naszego eksportu.

Szczegóły traktatu handlowego francusko-niemieckiego.

Eksport niemiecki podzielony na trzy kategorie.

ex) „Vossische Zeitung” podaje następujące szczegóły traktatu francusko-niemieckiego. Cały eksport niemiecki został podzielony na 3 kategorie.

Kategoria I, lista A, obejmująca 8 stron druku, dotyczy towarów, które korzystają z nieograniczonego najwyższego uprzywilejowania na podstawie dotychczasowej taryfy francuskiej. Są to towary drzewne i poszczególne wyroby przemysłu włókienniczego.

Kategoria II, lista B, obejmująca 4/5 wszystkich pozycji, zawiera te towary, którym Francja przyznaje najwyższe uprzywilejowanie, ale na podstawie nowej podwyższonej taryfy. Największe

Wogóle problemu podwyżki cel, ewentualnie w tym wypadku tak zwanej waloryzacji cel, nie można traktować tylko z punktu widzenia ochrony naszej produkcji, albowiem po za tym momentem, który jest bardzo ważnym, znajduje się jeszcze szereg innych również ważnych, które tak samo trzeba wziąć pod uwagę, a mianowicie: sprawa szyskan, stosowanych przez pewne państwa odnośnie do naszego eksportu oraz inne pozostające w związku z tak zwaną strategią celną.

Obecnie zreszta, po konferencji przedstawicieli rządu z reprezentantami rolnictwa, przemysłu i handlu kwestia wprowadzenia waloryzacji dla pewnej ilości pozycji taryfy celnej nie ulega żadnej wątpliwości, gdyż wszystkie reprezentowane na tej konferencji grupy łącznie z rządem za tem się opowiedziały, chodzi więc tylko o to, w jakiej formie i jaką drogą podwyżkę tę zastosować, czy przez generalną waloryzację z wprowadzeniem jednocześnie listy ulg celnych, czy też tylko przez wprowadzenie podwyżek celnych dla pewnych pozycji taryfy celnej.

Naszem zdaniem, jedna i druga forma zupełnie się z sobą pokrywają w skutkach, jednakże pierwszy sposób, to jest waloryzacja całej taryfy, daje Polsce moźność uzyskania w przeprowadzaniu odpowiednich ulg cel., wzamian od państw zagranicznych pewnych koncesyj i dlatego rozwiązanie to uważamy za bardziej pożądanę.

Wł Szczepański.

—:o:—

Tegoroczne światowe konjunktury zbożowe

Jaka będzie podaż zboża na rok 1927-28.

ex) W związku ze zniwami, aktualna staje się kwestia konjunktur zbożowych w kampanii tegorocznej. Według dotychczasowego szacunku Kanada i Stany Zjednoczone zbiorą w r. b. pszenicy o ca. 18 milj. centnarów, t. j. o 50 proc. mniej niż w r. ub. W Europie, według posiadanych dotychczas danych, zbiory wypadną mniej więcej tak samo, jak w r. ub. (w Rosji będą nawet mniejsze). Wobec braku danych z półkuli południowej, trudno jeszcze wyrobić sobie zdanie o całkowitej podaży zboża na rok 1927-28. Sądząc jednak z danych z Europy i Ameryki, można przyjąć, że tegoroczna kampania zbożowa nie ulegnie zmianie. Uwzględniając przytem pewne zapasy zboża zamorskiego, powiedzić można, że światowa konjunktura na ziemiopłody winna

być w przybliżeniu taka sama, jak w ub. roku gospodarczym. Znaczący to, że ceny w Europie, a więc i w Polsce, pozostaną na dość wysokim poziomie.

—:o:—

KONTYNGENT PRZYWOZU OBUWIA GUMOWEGO Z FINLANDJI.

ex) Ministerstwo Przemysłu i Handlu w dalszej akcji rozszerzenia kontyngentów przywozowych zwiększyło kontyngent przywozu obuwia gumowego z Finlandji.

PODWYŻSZENIE NALEŻYTOŚCI MONOPOLOWEJ OD WYROBÓW TYTONIOWYCH ZAGRANICZNYCH.

ex) W dniach najbliższych ukaże się w Dzienniku Ustaw Rz. P. rozporządzenie ministra skarbu w przedmiocie podwyższenia należności monopolowej od wyrobów tytoniowych, przywożonych przez osoby prywatne z zagranicy dla własnego użytku.

ex) Tydzień bieżący na łódzkim rynku wyrobów bawełnianych kształtował się znacznie pomyślniej, aniżeli tydzień ubiegły. Notowano zwiększone zapotrzebowanie klienteli zarówno miejscowej, jak i zamiejscowej na poszczególne gatunki towarów zimowych, z których w pierwszym rzędzie wymienić należy flanele, flanelety i barchany.

Według słów kupców, transakcje zawierano w znacznie większej ilości, gdyby nie obecna polityka ostrożnościowa, jaka stosują przemysłowcy przy udzielaniu kupcom kredytu, czy to otwartego, czy też wekslowego. Zaznaczyć bowiem należy, iż transakcje zawierane na kredyt otwarty należały wogóle do rzadkości i kredyt taki otrzymują kupcy wyjątkowo pewni i stałi. Również kredyt wekslowy udzielany był bardzo ostrożnie i w żadnym wypadku nie przyjmowano całkowitej należności w wekslach, każdy bowiem kupiec, który i tak z trudnością otrzymywał moźność spłacania należności w wekslach musiał jednocześnie część należności, do 25 proc., a niejednokrotnie nawet do 40 proc. wpłacać gotówką.

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, iż przy obecnym braku gotówki warunki te oddziaływać musiały hamująco przy zawieraniu transakcji.

Jakkolwiek bawełna surowa w ciągu ostatnich kilku tygodni podniosła się w cenie w bardzo znacznym stopniu, nie wpłynęło to narazie na zwyżkę cen materiałów bawełnianych. Tłumaczyć to należy tem, iż fabrykanci, w obawie, że jaka kolwiek podwyżka zahamować może obecne zapotrzebowanie klienteli, narazie żadnej podwyżki nie stosują. Z firm łódzkich w dniach ostatnich podwyższyła jedynie swe ceny w poważnym stopniu, gdyż dochodzącym do 10 proc., specjalnie na artykuły zimowe, które obecnie cieszą się największym popytem, firma „Wola”. Nie można jednakże brać tego w rachubę, w firmie tej bowiem, według słów hurtowników, podwyższony cennik obowiązuje tylko na papierze, w dalszym bowiem ciągu zawiera transakcje po cenach starych, względnie, stosując nawet ceny nowe, udziela znacznie rabatu.

Jak zaznaczyliśmy wyżej, warunki pokrycia w branży bawełnianej nie uległy zasadniczym zmianom, z wyjątkiem tego, iż pokrycie weksłowe przyjmowane jest bardzo ostrożnie, specjalnie od kupców, którzy dotychczas nie wywiązali się ze swych zobowiązań należycie.

RYNEK TOWARÓW WELNIANYCH.

Na łódzkim rynku towarów czesankowych tydzień bieżący przeszedł pod znakiem ruchu bardzo wzmożonego. W przeciwieństwie do branży bawełnianej, zapotrzebowanie klienteli było tutaj bardzo poważne, specjalnie wielkim popytem cieszyły się wyroby paltowe wśród kupców prowincjonalnych i kresowych.

Zapotrzebowanie klienteli było niejednokrotnie tak znaczne, iż fabryki nie mogły nadażyć z produkcją. Godnym zanotowania jest fakt, iż zmniejszyło się w ostatnich czasach zapotrzebowanie na łódzkie towary welniane w poznańskim. Liczą się jednakże z tem, że i kupcy poznańscy, którzy zawsze należeli do poważnych odbiorców przemysłu łódzkiego, rozpoczną zakupy najpóźniej od dnia 1-go września.

Warunki pokrycia w branży tej nie uległy zmianie i w dalszym ciągu przyjmowano pokrycie weksłowe, dochodzące do czterech miesięcy. Wyplacalność klienteli jest w dalszym ciągu w branży tej dobra.

RYNEK TOWARÓW SZTREICHGARNOWYCH.

Na rynku wyrobów sztreichgarnowych w Łodzi sezon znajduje się obecnie w pełni. Największym popytem w branży tej cieszyły się bibry meskie i damskie oraz welury. Bardzo poszukiwane były również rypsy półwełniane we wszystkich rodzajach.

Pokrycie w branży tej obowiązywało wyłącznie weksłowe z terminem dochodzącym do czterech, a nawet niejednokrotnie do pięciu miesięcy, przyczem za gotówkę udzielano do 15 proc. rabatu.

Ceny poszczególnych towarów w branży tej kształtowały się następująco, zależnie od gatunku:

Welury sztreichgarnowe od 10.00 zł. do 13.00 zł. za metr, bibry sztreichgarnowe od 11.00 do 13.00 zł. za metr, rypsy od 7.00 do 20.00, tanie gatunki bostonów od 3.50 do 4.50 zł. za metr.

Adhal.

NOWE AKCJE ZŁOTOWE.

ex) W związku z przeprowadzaną obecnie przez Bank Handlowy w Warszawie wymianą akcji markowych banku na akcje złotowe, wprowadzono do obrotu oficjalnych giełd pieniężnej warszawskiej od dnia 16 b. m. akcje złotowe Banku Handlowego w Warszawie wartości nominalnej 100 zł. Kurs nowych akcji utrzymywał się w ostatnich dniach w obrotach giełdowych przeciętnie na poziomie 14 zł., czyli był o 40 proc. wyższy od wartości nominalnej akcji.

Bank Handlowy dokonywał w obecnej chwili nowej emisji w stosunku dwóch akcji nowej emisji XIV na każde 5 akcji emisji XIII po cenie 103.50 zł. za jedną akcję 100-złotową. Ostateczny termin subskrypcji nowej emisji upływa, jak nam wiadomo, nieodwołalnie 27 sierpnia b. r.

NOTOWANIA ZŁOTEGO

w dniu 19 sierpnia 1927 r.

Za 100 złotych: Zurych 58, Berlin — 46.80 — 47.20, wypłaty na Warszawę — 46.825 — 47.025, na Katowice i Poznań 46.90 — 47.20, Gdańsk 57.60 — 57.75, wypłaty na Warszawę 57.53 — 57.67, Wiedeń: czek 79.11—79.39, banknoty 79.05—79.45. Londyn za 1 funt szterl. 43.50.

NOTOWANIA GIEŁD ZBOŻOWYCH.

Poznań, 18 sierpnia (A. W.)

Żyto 37.00—38.00

Pszonica 47.00—48.00
Jęczmień browarowy 36.00—38.00
Jęczmień targowy 32.00—34.00
Owies nowy 33.00—34.50
Mąka żytnia 65-proc. 59.00—60.50
Mąka żytnia 70-proc. 57.50—59.00
Mąka pszenna 65-proc. 74.00—76.00
Otręby żytnie 25.00—26.00
Otręby pszenne 25.00—26.00
Uspokojenie spokojne.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdy łódzkiej zawarto następujące transakcje:

Dolary 8.90,5

Bank Polski zł. 140.00

Lilpop zł. 30.00

Marki niemieckie zł. 2.12

Sytuacja ożywiona. W poszukiwaniu Saturny i Elektrownia Dąbrowiecka. (ah)

DOLAR W ŁODZI.

Na wczorajszym rynku prywatnym w Łodzi w godzinach wieczorowych dolar kształtował się po kursie 8.90 i pół w płaceni i 8.91 i pół w żądaniu.

Tendencja spokojna. Obroty średnie.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 19 sierpnia (Pat.)

Notowania oficjalne.

Gotówka:

Dolary 8.91 — 8.93 — 8.89

Czeki.

Holandia 358.50

Londyn 43.48 i pół

N. York 8.93

Paryż 35.08 i pół

Praga 26.51

Szwajcaria 172.48

Wiedeń 126.—

Włochy 48.87 i pół

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 59.75, 60.—

5-proc. pożyczka konwersyjna 62.—

Pożyczka dolarowa 82.50

Pożyczka kolejowa 102.50, 103.—

8-proc. pożyczka konwersyjna 99.50

8-proc. listy B-ku Gosp. Krajowego i Rolnego 92.—

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 57.50, 57.25

8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 76.—

4 i pół proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 62.50

AKCJE.

Notowane w złotych.

Bank Dyskontowy 132.—

Bank Polski 139.75, 139.—

Bank Handlowy 132.—

Bank Zarobkowy 85.—

Brown Boveril 3.—

Węgiel 94.—, 93.—

Cegielski 40.—

Modrzejów 8.90

Rudzi 60.—, 58.50

Zawiercie 37.50

Cukier 4.65

Nobel 48.25

Lilpop 29.50, 29.—

Ostrowieckie 88.—, 89.—

Starachowice 62.75, 61.—

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 19 sierpnia (PAT).

Notowania końcowe.

New-Jork	4,86 1/2	Holandia	12,13
Francja	124,02	Belgia	34,92 1/2
Włochy	89,20	Niemcy	20,42 1/2
Szwajcaria	25,21 1/2	Hiszpania	28,75 1/2
Portugalia	2,44	Dania	18,14 1/2
Szwecja	18,10 1/2	Norwegia	18,68 1/2
Praga	164,00	Helsingfors	192,95
Wiedeń	84,60	Warszawa	45,60

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 19 sierpnia (PAT).

Notowania końcowe.

Londyn	124,02	N. York	25,61 1/2
Belgia	35,00	Hiszpania	48,50
Włochy	139,10	Rumunia	15,00
Praga	75,75	Szwajcaria	491,50
Szwecja	68,25	Holandia	102,50
Niemcy	600,00	Dania	680,00
Norwegia	660,00		

GIEŁDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 19 sierpnia (PAT).

Zamknięcie notowań końcowych w guldach gdańskich.

100 złotych polskich 57,60—57,75

Telegraficzna wypłata:

na Warszawę 57,53—57,67

czek na Londyn 25,08

Najopraczyszy
Ból głowy
usuwa znane od lat 30
proszki
z Kogutkiem
zadac tylko oryginalnych wyrobów
apteki A. Gaseckiego, w Warszawie.

Na srebrnym ekranie.

„LUNA”.

„WOLTYŻERKA CYRKU BARNUMA”.

Film ten wyrasta wysoko ponad miarę przeciętnego romansu kinowego. Nie ulega wątpliwości, że sugestywna potęga obrazu tego wpływa na wyrazistość, wyrażoną w nim myśli prawdziwej, dominującej nad całym spłotem zdarzeń.

Zagraniczne pisma filmowe już oddawna rozpiswały się szeroko o pracach nad realizacją tego wielkiego filmu sensacyjno-wystawowego. Obraz ten stał się obecnie tak głośnym na obu półkulach, że najpoważniejsze i największe dzienniki zagraniczne poświęcały mu wstępne artykuły.

Wszystkie sensacje, w które film ten obfituje, stanowią pod względem pomysłowości i wykonania technicznego prawdziwą zagadkę tak dla publiczności, jak i dla reżyserów Dziesiątej Muzy. Powyższe sprawiło, że ten najpotężniejszy i z największym nakładem pracy wystawiony film cyrkowy gości już od szeregu miesięcy na ekranach największych kin świata przy niesłabnącym powodzeniu, które niewątpliwie również zdobędzie na ekranie kina „Luna”.

Zręcznie skombinowany sensacyjno-awanturny czy scenariusz „Woltyżerki cyrku Barnuma”, urozmaico szereg momentów, poprostu ścigających krew w żyłach. Całość obrazu wprowadzona jest w znakomite tempo i umiła gra niezwykłe urodziwej Marion Nixon i niezrównanego Pat O'Malley, partnera Lauri La Plante w filmach „Białe noce” i „Nowoczesna panna”.

Mistrzowsko zrealizowana przez wytwórnię „Universal Pictures Corporation” „Woltyżerka cyrku Barnuma”, rzecz można to śmiało, jest widowiskiem filmowym wręcz niezrównanym.

Steep.

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek

Od wtorku, dnia 16-go do poniedziałku, dn. 22-go sierpnia 1927 r. w.

Dla dorosłych:

„CHŁUBA KOMPANJI”

Komedja w 10 cz. W rol. gl. Reinhold Schünssel

Nad program:

Śladem Amundsena — 2 akty.

Dla młodzieży:

„PRZYGODA”

według powieści JACKA LONDONA.

Nad program: FARSA w 2-ch AKTACH.

Swieży transport

MICHELIN

Najlepsze opony. Najtańsze ceny.

Masywy do ciężarowych aut

Płaskie modele.

PIRELLI

Ceny konkurencyjne.

Oryginalne części zamienne

Ford i Chevrolet

Nadeszły wszystkie części

Ceny zredukowane!

AKCESORIA

Wyroby gumowe.

Pierwsze źródło zakupów

Berson Narutowicza 16.

Telefon 28-30.

Domek murowany

z oborą pod jednym dachem w ogrodzie

do wynajęcia

przy Remizie - Zgierskiej. Wiad. Sklep galant. Łódź, ul. Pomorska Nr 22.

Lekarz - Dentysta

Feliks

SEIDENGART

Zawadzka 10.

Tel. 39-26.

3-8.

Odpis Sprawa K. 1519/1926 r.
Wyrok
w Imieniu Rzeczypospolitej
Polskiej!

Dnia 18 marca 1927 r. Sąd Pokoju dla spraw o lichwę woj. w Łodzi. Obecni: Sędzia Kopaczewski rozpoznawszy sprawę przeciw oskarżonemu Feliksowi Gawlikowi o przestępstwo określone w art. 19 cz. I U. z dnia 2/VII.26 r. i na mocy art. 119, 122, 123 U. P. K. i art. 19 cz. I Ust. z dnia 2. VII.20 r. postanawia: Feliksa Gawlika lat 46, za żądanie za kartofle ceny o czywiście nadmiernej skazać na sześćdziesiąt złotych z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu przez 10 dni oraz na zapłacenie kosztów sądowych 6 złotych.

Sędzia Pokoju:

(—) Kopaczewski.

Za zgodność: Sekretarz Sądu:

(—) St. Ostrowski.

Poszukuje się Agentów

dobrze wprowadzonego w branżę towarów kolonialnych do sprzedaży mydła, na dobrych warunkach. — Wiadomość: Wólczańska 162, m. 7, od godz. 18—19.

Dr. A. Sztajnberg

ul. 6-go Sierpnia 3. Tel. 4-91,

powrócił.

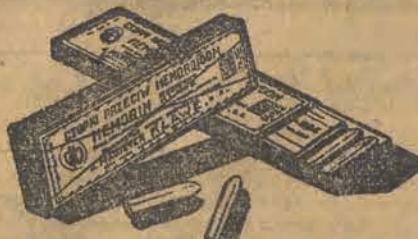
Gimnazjum męskie ALEKSEGO ZIMOWSKIEGO

W ŁÓDZI, ul. Boczna № 5

podaje do wiadomości Szanownych Rodziców, że rok szkolny rozpocznie się 1-go września. Czesne w klasie wstępnej A (dla nieumiejących czytać i pisać) wynosić będzie 75 zł. kwartalnie. Podania do wszystkich klas przyjmuje kancelaria gimnazjum. — Egzamin wstępny rozpoczyna się 5-go września.

HEMOROIDY

STAN ZAPALNY • KRWAWIENIE • SWĘDZENIE

USUWA HEMORIN-KLAWE

Dr. med.
PRYBULSKI

powrócił
choroby skórne
włosów wener-
yczne i moczo-
płciowe.

Leczenie światłem
(Lampa kwarcowa)
promieniami Roent-
gena od 9—2 i od
4—8, 4—5 dla pań
oddz. poczekalnia.
Zawadzka nr. 1.

Dr. med.
H. Wołkowyski

Powrócił
Zachodnia 57.
(Cegielniana 19)
Choroby skórne
i weneryczne.
Leczenie lampą
kwarcową.
Przyjmuje od godz.
9—10 i od 5—8.
Dla pań od 5—6.
Oddzielną pocze-
kalnia.

Dr. med.
P. BRAUN

Powrócił
Południowa 23
Specjalista

Chorób skórn-
ych, wene-
rycznych i mo-
czopłciowych.
Leczenie światłem
(Lampa kwarcowa).
Przyjmuje 9 do 11
i od 5—8 wiecz.
Tel. 40-26.

Odpis. Sprawa K. 1269/1927 r.
Wyrok
w Imieniu Rzeczypospolitej
Polskiej!

Dnia 28 lipca 1927 r. Sąd Pokoju dla spraw o lichwę woj. w Łodzi. Obecni: Sędzia Kopaczewski rozpoznawszy sprawę przeciw oskarżon. Władysławowi Kaweckiemu o przestępstwo określone w art. 19 cz. I ust. o lichw. woj. i na mocy art. 119, 122, 123 U. P. K. i art. 19 cz. I ust. z dn. 2.XII.20 r. postanawia: Władysława Kaweckiego, właściciela sklepu spożywczego w Łodzi, uznać winnym pobrania w czerwcu roku 1927 za mleko ceny oczywiście nadmiernej i skazać go na pięćdziesiąt złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 5 (pięć) dni aresztu oraz na uiszczenie opłat sądowych (pięć) złotych.

Sędzia Pokoju:

(—) Kopaczewski.

Za zgodność:

Sekretarz Sądu:

(—) S. Ostrowski.

Nadeszły drożdże

„MAZOWSZE”

codziennie świeże

Ludwik GLIK, Gdańska 95,

tel. 21-28.

Agenci branżyści na Łódź i województwo poszukiwani.

Dr. med.

EKKERT

powrócił.

Kilińskiego 148

przy Głównej

choroby wene-
ryczne, skórne
i dróg mocz-
owych przyjmuje
od godz. 12—14
od godz. 4—8 1/2

Dr. med.

Rapeport

powrócił.

Kilińskiego 148

przy Głównej

choroby nerek, pę-
cherza i dróg mocz-
owych. Przyjmuje
od 1—2 i od 4—7

ul. Pr. Narutowicza 25

(Dzielnia) Tel. 44-10,

choroby nerek, pę-
cherza i dróg mocz-
owych. Przyjmuje
od 1—2 i od 4—7

